

Naturhistorisk Tidsskrift.

Kvith Ser I

Udgivet

af

Henrik Krøyer. *x rel*

Anden Række's første Bind.

Ἦν ἔλαχεσ Σπάρταν κόσμει.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reibel.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1844–1845.

Indhold af den nye Rækkes første Bind.

	Side.
Petit: det sydvestlige Sjællands Vegetation	1.
J. E. Schiødte: Forhandlinger i det skandinaviske entomologiske Selskab	16.
H. Mathiesen: Uddrag af Darwin's Reiseundersøgelser.	
I. Over de klimatiske Forhold i det sydlige Amerika	71.
Henrik Krøyer: Bidrag til Kundskab om Pynogoniderne eller Søspindlerne (hertil Tab. I)	90.
H. Mathiesen: Uddrag af Darwin's Reiseundersøgelser.	
II. Over Kullestenenes Phænomen, fornemmelig ifølge Jagttagelser over Gletschernes og Driv-Isens Virksomhed i det sydlige Amerika	140.
A. W. Malm: Ornithologiske bidrag till Skandinavisk fauna, samlade i det Nordligaste Skandinavien från den 24. Jan. 1841 till den 26. Juli 1842.	180.
Henrik Krøyer: ichtthyologiske Bidrag	213.
1. Oplegnathus fasciatus	213.
2. Agriopus alboguttatus	224.
3. Carelophus Strömii	227.
4. Aspidophorus niger	238.
5. Aspidophorus decagonus	243.
6. Aspidophorus spinosissimus	250.
7. Icelus hamatus	253.
8. Caracanthus typicus	264.
9. Om de nordiske Arter af Slægten Sebastes	268.
— — — — —	
farcinologiske Bidrag (hertil Tab. II og III) ..	283.
1. Podalirius typicus	283.
2. Orchestia grandicornis	292.
3. Orchestia nidrosiensis	299.
4. Orchestia platensis	304.
5. Talitrus tripudians	311.
6. Gammarus anisochir	317.
7. Aora typica	328.
8. Amphithoe femorata	335.

	Side.
C. Stæger: Beskrivelse af Grønlands Antliater.....	346.
J. E. Schiødt: om Slægten <i>Micralymma</i> (hertil Tab. IV) ...	370.
— om <i>Ptiliernes</i> Plads i Systemet, tilligemed nogle Antydninger om <i>Klavifornernes</i> Systematik.....	380.
A. Drsted: Fortegnelse over Dyr, samlede ved Drøbak (hertil Tab. V)	400.
Joh. Lange: Bemærkninger om Vegetationen paa Folland og Falster	428.
Henrik Krøyer: carcinologiske Bidrag (Fortsættelse); hertil Tab. VI og VII.	
9. <i>Pasiphae tarda</i> Kr.	453.
10. <i>Pandalus borealis</i> Kr.....	461.
11. <i>Myto Gaimardii</i> Kr.	470.
12. <i>Ægina (?) longispina</i> Kr.	476.
13. <i>Siphonoecetes typicus</i> Kr.	481.
14. <i>Glauconome leucopis</i> Kr.	491.
15. <i>Eusirus cuspidatus</i> Kr.	501.
16. <i>Dulichia spinosissima</i> Kr.	512.
17. <i>Stegocephalus inflatus</i> Kr.....	522.
18. <i>Pontoporeia femorata</i> Kr.	530.
19. <i>Leucothoe glacialis</i> Kr.	539.
20. <i>Leucothoe clypeata</i> Kr.	545.
21. <i>Phoxus Holbölli</i> Kr.	551.
22. <i>Phoxus plumosus</i> Kr.	563.
23. <i>Anonyx Ampulla</i> Ph.	578.
24. <i>Anonyx VahlII</i> Kr.	599.
25. <i>Anonyx gulosus</i> Kr.	611.
26. <i>Anonyx litoralis</i> Kr.	621.
— — — ichtyologiske Bidrag (Fortsættelse).	
10. <i>Ceratias Holbölli</i>	639.
Efterretninger om den Skandinavisk-botaniske Bytteforenings danske Afdeling	650.

Ichthyologiske Bidrag

af

Henrik Krøyer.

I. *Oplegnathus fasciatus* Kr.

Med Baaddragning paa den lille *D* San Lorenzo, nær Lima's Havn Callao, erholdtes (i April 1841) et eneste Exemplar af en Fisk, som allerede den første Anskuelse viste, maatte konstituere en ny Slægt, efterdi den med en *Chætodon's* Habitus forbandt en *Scarus's* Tanddannelse. Efterat være vendt tilbage til Hjemmets literære Hjælpemidler, blev jeg imidlertid snart vaer, at en engelsk Ichthyolog, den bekjendte Richardson, netop var kommen mig i Forkjøbet med Bencevnelser af denne mærkelige Form. *) Da den af mig hjembragte Fisk dog i alt Fald vistnok er ny som Art, og da Richardson's Notice er meget ufuldstændig, kan dette interessante Overgangsled mellem to, i de tropiske Have saa talrige, Fiskefamilier upaatvivleligt fortjene en fuldstændigere Beskrivelse; og denne skal jeg her forsøge at levere.

*) Annals and Magazin of natural History, Decbr. 1840 pag. 307.

Udmaalinger.

Totallængde $8\frac{2}{3}$ ".

Største Højde (over Bugfinnernes Rod eller over Gadborsfinnens Begyndelse) $3\frac{1}{2}$ ".

Hovedets Højde over Midten af Djet $2\frac{1}{2}$ ".

Største Tykkelse (over Gjællelaaget) $1\frac{1}{3}$ ".

Tykkelsen foran Halefinnens Rod $\frac{1}{3}$ ".

Omkredsen over Brystfinnernes Rod 9".

Hovedets Længde (fra Snudespidsen til Gjællelaagets bageste Rand) $2\frac{5}{12}$ ".

Det opspilede Gabs Højde 1".

Det opspilede Gabs Brede 7".

Afstanden fra Snudespidsen til Næseborenes forreste Rand $9\frac{1}{4}$ ".

Afstanden mellem forreste og bageste Næsebor 1".

— — bageste Næsebor og Djet 1".

— fra Snudespidsen til Djets forreste Rand $11\frac{1}{2}$ ".

Djets Længdegjennemsnit $6\frac{1}{2}$ ".

Djets Højdegjennemsnit 6".

Afstanden fra Djets nederste Rand til Forgjællelaagets nederste Rand $12\frac{1}{2}$ ".

— mellem de forreste Næsebore indbyrdes $5\frac{1}{2}$ ".

— — de bageste Næsebore indbyrdes 7".

— — Djene $9\frac{1}{2}$ ".

— fra Snudespidsen til Rygfinnens forreste Rand $3\frac{1}{4}$ ".

Rygfinnens Længdestrækning (maalt ikke efter Krumningen, men i lige Linie) 4".

— af Pigstraaler dannede Deels Længde $2\frac{1}{3}$ ".

— — bløde Straaler dannede Deels Længde $2\frac{1}{12}$ ".

— — Pigstraaler dannede Deels største Højde $\frac{2}{3}$ ".

— — bløde Straaler dannede Deels største Højde $1\frac{1}{4}$ ".

Afstanden mellem Rygfinnens Rod og Enden af Halen (ikke af Halefinnen) $1\frac{1}{12}$ ".

— — — — og Halefinnens Begyndelse paa Siden 9".

Brystfinnernes Længde 21".

— Brede ved Roden 8".

Afstanden fra Snudespidsen til Bugfinnernes Rod paa Siden 3".

Bugfinnernes Længde 19".

Afstanden fra Bugfinnernes Rod (midt imellem Bugfinnerne) til Gadboret 16".

— — Gadborets bageste Rand til Gadborsfinnens Begyndelse 4".

Gadborsfinnens Længdestrækning 22".

— største Højde 16".

Gadborfinnens Afstand fra Enden af Halen 13^{'''}.

— — — Halefinnens Begyndelse paa Siden 9^{'''}.

Halens Brede foran Halefinnens Rod 13^{'''}.

Halefinnens Længde i Midten 16^{'''}.

Grundfarven er sort eller meget mørkt brunsort; under Bugen fra Gjællernes Symfyse til Gadborfinnens Begyndelse er Farven lys (hvidguul, overfløjet med Sortgraat). Paa Siderne afbrydes den sorte Farve af fem brede, lyse, lodrette, og altsaa parallele, Baand, hvis indbyrdes Afstand omtrent er lige stor, og af hvilke et gaaer over Hovedet bag Djet. Tre ere anbragte paa selve Kroppen: det første næmlig stiger ned fra Rygfinnens forreste Deel (mellem første og femte Pigstraale), tæt bag Brystfinnernes Rod, til Bugfinnerne; det andet fra Rygfinnens, af Pigstraaler bestaaende, bageste Deel (mellem niende Pigstraale og første bløde Straale) ned til Bugen, hvor det fortil naaer Gadboret's forreste Rand, bagtil Gadborfinnens tredie Pigstraale; det tredie Baand udstrækker sig mellem Rygfinnens og Gadborfinnens bageste, artikulerede Deel, og er noget smalle end de to foregaaende. Det allerbageste Baand er derimod det bredeste, idet det fra den sidste Deel af Halen udbreder sig over en stor Deel af Halefinnen. Disse Baand ere dog ikke eensfarvede, men fremvise en Blanding af den ved Bugen omtalte skidengule Farve og den almindelige sortbrune Grundfarve, hvilke danne en Marmorering med hinanden, eller, nøjagtigere, give Baandene det Udseende, som man kalder vatret. Finnerne have Kroppens mørke Farve, forsaavidt Baandene ikke udbrede sig over dem, hvilket imidlertid er Tilfælde med Ryg-, Gadbor- og Halefinner; Bugfinnerne antage paa den underste Flade mod Roden Bugens lyse Farve.

Formen er meget høj og sammentrykket (den største Tykkelse indeholdes omtrent tre Gange i den største Højde), og fremstiller en bred Dval, der mod Halen løber noget spidsere

til, og hvis Regelmæssighed fortil afbrydes, skjøndt kun i meget ringe Grad, ved Mundens Fremragning. I Legemsform og hele ydre Udseende nærmer denne Fisk sig paafaldende til Familien Squamipennes.

Hovedet, hvis Længde til Gjællelaagets bageste Rand udgjør lidt mere end $\frac{1}{4}$ af Totallængden, stiger, som Selvfølge af, hvad allerede om Formen i Almindelighed er anført, meget betydeligt op og ned i skraa Retning; dets forreste-øverste og forreste-nederste Rand støde sammen omtrent under en ret Vinkel; dette er ogsaa paa det Nærmeste Tilfældet med den bageste-øverste og bageste-nederste Rand. Hovedets Omrids fremstiller saaledes næsten en Kvadrat, som er stillet paa Kant; dets Pandeflade og Underflade ere afrundede mod Siderne, Sidefladerne lodrette. Munden staaer lidt frem som et Næb; naar den er lukket, viser Mundspalten sig lodret. Gabet er lidet, opspilet næsten af dobbelt saa stor Højde som Brede, kun meget lidt fremskydeligt formedelst Kortheden og den ringe Bevægelighed af Mellemkjæbebenenes Apofyse. Læberne ere temmelig tynde, og kunne, selv naar Munden er ganske tillukket, ikke aldeles skjule Tænderne. Overlæben adskilles bagtil fra Panden ved en dyb, halvkredsdannet Fure. Mellemkjæbebenene og Underkjæbebenene have, saavidt det uden Dissektion kan erkjendes, fuldkomment Form som hos Slægten Scarus. Ogsaa er Tandforholdet paa disse Knogler ganske som hos denne, bestaaende af flere Rækker smaa, flade, tætliggende, paavorede Plader. Paa den bageste Deel af Mellemkjæbebenenes Underflade har jeg inde i Munden bemærket to Par fremragende, stumpt afrundede Tænder eller Tandknuder, af hvilke det ene Par sidder lidt længer fremme og indbyrdes nærmere, det andet lidt mere tilbage og videre adskilt. Paa andre Dele af Munden findes ikke Tænder, Svælgbenene undtagne. Disse ere væbnede med Raspetænder; hvorimod jeg ikke har kunnet opdage noget Spor

til de for *Scarus*-Slægten faa ejendommelige Beenplader i Svælget. I Overkjæben findes et meget tyndt Ganesejl og et tilsvarende i Underkjæben. Overkjæbebenene blive mod Enden bredere, aarebladdannede. Tungen er konvex, bred, dog fortil tilspidset, kun lidt adskilt fra Underkjæbens Bund. Næseborene, som sidde nær Djet, ere smaa, temmelig fredsrunde Abninger, indbyrdes omtrent af lige Størrelse; det forreste har paa den ydre Side en lille, tilspidset Hudlap, hvilken det bageste Par, der sidder omtrent midt imellem forreste og Djeranden, savner. Djnene af Middelstørrelse (deres største Gjennemsnit indeholdes omtrent $4\frac{1}{2}$ Gange i Hovedets Længdt), højtstående, næsten fredsrunde. Det forreste Djebeen synes at være stort og bredt, ligesom hos Slægten *Scarus*. Forgjællelaaget er højt, dets bageste Rand lodret nedstigende, forenende sig med den nederste under en ret, dog afrundet Vinkel. Ikke blot den bageste, men ogsaa en stor Deel af den nederste Rand er fiint saugtandet. Gjællelaagsstykket er højt, men kort, uregelmæssigt firkantet, den bageste Rand med et fladt-halvmaaneformet Udsnit og nedensfor dette med en lidt fremragende Pig. Undergjællelaaget lægger sig som en smal Bord langs Gjællelaagsstykkets nederste-bageste Rand. Mellemgjællelaaget er krumt, stærkt og synes ogsaa at have en ikke ubetydelig Størrelse, men bedækkes for en Deel af Forgjællelaaget. Skulderapparatet viser ingen Bevægning. Gjællestrålerne ere fem i Tallet, flade, tynde, fabeldannede, den sidste temmelig lille og vanskelig at iagttage. Gjælleaabningerne ere store og vidtkløstede, dog temmelig lodrette, eller ikke strækkende sig sønderlig langt frem forned. Foruden fire dobbelte, fuldkomne og frie Gjæller findes en Bi-Gjælle paa Gjællelaagets indre Side.

Kroppens største Højde mangler kun lidt i at være lig med den halve Totallængde. Ryglinien er i hele Strækningen

buet, dog stærkest fortil; Buglinien er derimod fra Gjællelaagets bageste Rand til Gadborfinnens Begyndelse næsten vandret, og stiger derpaa meget skraat opad til Enden af Gadborfinnen; men derpaa bliver Skraaningen ubetydelig.

Rygfinnen tager sin Begyndelse omtrent over Enden af Totallængdens første Trediedeel, ligeoverfor Bugfinnens Rod, men lidt bag Gjællelaagets bageste Rand; dens Længdestrækning er næsten lig med den halve Totallængde; dens forreste, af Pigstraaler bestaaende, Deel indtager lidt mere af denne Længde end den bageste artikulerede. Pigstraalerne ere meget lange og spidse, næsten tresidede; deres Antal beløber sig til elleve, af hvilke den første er den korteste. Fra første til fjerde Pigstraale tiltager Længden gradviis (første har omtrent $2\frac{1}{2}''$ Længde, fjerde $9''$ Længde); femte, sjette og syvende Straale ere indbyrdes lige lange, og lidt længer end fjerde; de følgende aftage, dog saaledes, at den sidste, som er tæt forenet med de leddede Straaler, idetmindste er dobbelt saa lang som den første Pigstraale. Første leddede Straale er mere end dobbelt saa lang som sidste Pigstraale; tredje og fjerde leddede Straale de længste; de følgende aftage gradviis, saa at den sidste (den sextende) omtrent er lig med sidste Pigstraale, eller vel endog lidt kortere. Første leddede Straale er enkeltkloftet; de følgende forgrene sig stærkere og blive bukkformede. De første tre eller fire Pigstraaler kunne rettes lodret i Bejret (den første endog lidt fremad), men de følgende ere stillede saa skraat, at de ikke ere istand til at rejse vertikalt, hvilket ogsaa gjælder om alle de bløde Straaler.

Brystfinnernes Længde indeholdes fem Gange i Totallængden, deres Brede ved Roden tre Gange i deres Længde; men, naar de udspredes, er deres Brede ligesaastor som Længden, eller lidt større. De bestaae af sytten Straaler, hvilke med den femte naae deres største Længde; anden Straale er meget længer end første, dog ikke dobbelt saa lang; femte Straale er

mere end dobbelt saa lang som første, og sidste næppe halvt saa lang som første. Første og anden Straale ere enkelte, de følgende stærkt forgrenede. Bindehuden temmelig tynd og gennemsigtig.

Bugfinnerne, som ere anbragte bag Brystfinnerne og lige under Rygfinnens Begyndelse, indeholdes omtrent $5\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden, og staae altsaa i Længde kun lidt tilbage for Brystfinnerne. Udfoldede vise de en temmelig betydelig Brede; første Straale er en meget stærk og temmelig stor Pigstraale, anden Straale er enkelt kløftet, næsten dobbelt saa lang som første; de følgende fire stærkt forgrenede; tredje Straale den længste. Bugfinnernes Spidser naae ud over Gadboraabningens bageste Rand. Gadboret er temmelig lille, fredsformigt; tæt bag dette ligger den ligeledes fredsformige Generationsaabning. Gadborsfinnen begynder omtrent under Rygfinnens sidste Pigstraale, og ophører ganske lidt foran Rygfinnens Dphor. Dens tre Pigstraaler ere korte, men meget stærke (den første af omtrent 4''' Længde, anden og tredje af 6''' Længde); første og anden ere vidt adskilte fra hinanden; anden og tredje støde vel sammen ved Roden, men ere ibrigt, paa Grund af den sidstes skraa Stilling, adskilte. De bløde Straaler, tolv i Tallet, ere, paa første nær, meget stærkt forgrenede; anden er den længste, ikke meget længer end første, men næsten tre Gange længer end Pigstraalerne; sidste har omtrent lige Længde med anden Pigstraale. Gadborsfinnens Længdestrækning udgjør kun lidt mere end $\frac{1}{5}$ af Totallængden.

Halefinnen er af middelmaadig Længde (den indeholdes $6\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden), meget bred, bredere i Enden end ved Roden, bagtil næsten lige, eller kun meget svagt indbøjet; den gaaer endeel op paa Siderne af Halen, saavel foroven som forneden. Den har, foruden sytten længere Straaler i Midten, ni korte foroven, otte forneden. De mellemste otte Straaler

ere meget stærkt forgrenede; hos de følgende aftager dette Forhold, indtil at de yderste, som sædvanligt, blive enkelte.

Skjællene bedække, foruden Kroppen, den største Deel af Hovedet, saa at kun en smal Ring omkring Djet, og hvad der ligger foran disses forreste Rand, er nøgent. Ogsaa Finnerne, især de vertikale, ere i en stor Strækning indhyllede af Skjæl; hvilket, da de tillige ere tykke og kjødrige, vanskeliggjør Undersøgelsen af deres Bessaffenhed. Skjællene ere smaa og altsaa i betydligt Antal. Mellem Ryglinien og Sidelinien tælles omtrent 25 Rækker, mellem Sidelinien og Buglinien omtrent 60. Længden af de største Skjæl har jeg fundet at udgjøre een Linie, og Bredden næsten ligesaameget. Skjællene paa Kroppen ere af en ret regelmæssig, firkantet eller kvadratisk Form, med temmelig skarpe Vinkler; de koncentriske Striber ere vidtstillede, i ringe Antal (tretten til fjorten), og indfatte kun Skjællet som en bred Rand, hvorimod en stor Plade paa Midten af det er ganske uden Striber. Spor til en Biste findes vel; dog indtager denne kun den forreste Trediedeel eller Fjerdedeel af Skjællet; Antallet af dens Straaler overstiger næppe et Dusin. Skjællets bageste Rand er væbnet med Torne, oprindeligen i ikke ringe Antal (omtrent en Snees), men oftest for den allerstørste Deel eller endog ganske afbrækkede. Skjællene paa Hoved og Finner ere meget mindre end paa Kroppen, af uregelmæssig, langstrakt eller oval Form og med ringere Spor til Tornebevæbning.

Sidelinien løber omtrent parallelt med Ryggens Krumning indtil Enden af Rygsfinnen, hvorpaa den fortsætter sit Løb horisontalt, til den taber sig paa Halefinnen. Hvor den krummer sig stærkest, er dens Afstand fra Buglinien mere end det Dobbelte af dens Afstand fra Ryglinien.

Bed at aabne Bughulen, fandtes Bughinden forsynet med et stort Dvertræk. Tarmekanalene skjultes aldeles af store Fidtmasser; da disse vare borttagne, saaes den at danne flere

Bugtninger: udstrakt beløb dens Længde sig, Maven medregnet, til 11 Tommer, og oversteg altsaa Fiskens Totallængde endeel. Spiserøret tyndt og hudagtigt; Maven endeel tykkere, lille, indvendigt med ti Længdefolder; omkring Portneren ti Blindtarme af temmelig forstjællig Størrelse. Generationsorganerne vare ikke udviklede. Leveren forholdsviis meget lille, liggende ganske, eller dog næsten ganske, paa venstre Side. En stor Svømmeblære er hæftet tværs over Bughulens øverste Deel, og beklæder denne ganske.

I Maven og Tarmen troer jeg at have fundet Spor til Orme og de Rør, hvori disse have været indesluttede; iøvrigt var Massen saa fint knuset, at jeg intet Bestemt vover at paastaae herom.

Om Fiskens Beenbygning kan jeg naturligviis Intet meddele, da det eneste Exemplar maatte opbevares til Opstilling i Spiritus.

Efter saaledes at have fremsat Resultatet af min egen Undersøgelse, skal jeg give Richardson's korte Notice om den af ham undersøgte Art Plads her.

Forfatteren beskrev derpaa en ny scaroid Fisk . . . om hvilken der er Grund til at troe, at den er fanget enten ved Hobart-Town eller Sydney. . . . Da Exemplaret er udstoppet, kan ingen Meddelelse om den indre Bygning gives, og for saa vidt ere Karaktererne for Slægten eller Underlægten ufuldstændige; men det adskiller sig fra de almindelige Labri ved de vertikale Finneres Skjælbeclædning, og fra Scarus i ydre Udseende, Finnernes Form, Skjælles ringe Størrelse, især ved Roden af Halefinnen, og i den Maade, paa hvilken Læberne bedække Kjæberne, og bevæges med disse. Fra Odax adskiller det sig ved Tænder og Bugfinner.

† *Oplegnathus*, genus novum.

Corpus ellipticum, crassum, squamis parvis oblongis tectum. *Mandibulæ* modo *Scarorum* dentes incorporatos gerentes. *Labium*

superius basi profunde sulcatum, intermaxillas fere tegens et cum illis movens. *Operculum* osseum alte sinuatum, hinc bilobatum, cum gena squamis parvis tectum. *Dorsum* monopterygium. *Costæ* branchiostegæ quinque. *Pinnæ* ventrales pone pectorales sitæ, radiis quinque ramosis et uno aculeato sustentatæ. *Radii* aculeati pinnarum dorsi anique fortes. *Fasciæ* squamosæ inter radios articulatos pinnarum verticalium decurrentes.

Opleg. Conwaii, species unica cognita.

Radiis—Br. 5—5; P. 18; V. $\frac{1}{5}$ D. $\frac{1\frac{2}{2}}$; A. $\frac{3\frac{2}{2}}$; C. $15\frac{1}{4}$."

Saavidt Richardson.

I den ovenstaaende Notice anføres kun meget lidt til Artens Betegning, og det vilde derfor maaskee synes meget problematist, hvorvidt den af mig beskrevne Art bør holdes for forskjællig fra Richardson's *O. Conwaii**). Dog skulde jeg mene, at Udtrykket *corpus crassum*, saavel som det for Rygfinnen angivne Straaletal, bestemt berettiger til en Adskillelse. Havde den af R. undersøgte Fisk haft en saa høj og sammentrykket Form, som den for mig liggende, vilde den paafaldende Lighed med Familien *Squamipennes* upaatviveligt have gjort Indtryk paa ham. Indtil videre foreslaaer jeg følgende Diagnose for

Oplegnathus fasciatus: altissimus, valde compressus; altitudo dimidiam ferme æquat piscis longitudinem, crassitudinemque ter ad minus superat. Caput quarta longitudinis parte parum majus. Color nigricans, fasciis luteis transversis verticalibus quinque. Numerus radiorum

pinnæ dors. $\frac{1\frac{1}{6}}$; pect. 17; ventr. $\frac{1}{5}$; an. $\frac{3\frac{3}{2}}$; caud. $\frac{9}{8}$.

I Slægtskarakteren maa endeel udelades og endeel tilføjes; jeg mener, at den kunde forandres saaledes:

*) Opkaldt efter Opdageren, Lægen Conway.

Oplegnathus*).

Corpus ellipticum. *Mandibulæ* modo *Scarorum* dentes incorporatos gerentes ; *ossa* vero pharyngea dentes acerosos. *Labium* superius basi profunde sulcatum. *Operculum* osseum postice sinuatum. *Dorsum* monopterygium. *Costæ* branchiostegæ quinque. *Pinnæ* ventrales pone pectorales sitæ, radiis quinque ramosis et uno aculeato sustentatæ. *Radii* aculeati pinnarum dorsi anique fortes. *Linea lateralis* non interrupta. *Squamæ* minutæ ciliatæ, non corpus modo, sed caput usque ad oculos magnamque pinnarum partem tegentes. *Intestinum* corpore longius. *Ventriculus* multis instructus coecis. *Vesica* aërea maxima.

Richardson anseer det for afgjort, at hans Opl. Conwairi er en Scaroid. Dette maa imidlertid vistnok, efter ovenstaaende Beskrivelse, idetmindste blive meget problematisk. Naar næmlig ene Tandforholdet i Kjæberne undtages, er den af mig undersøgte Fisk i alle andre Henseender en fuldkommen Squamipennis: i Legemets meget høje og meget sammentrykte Form, i Finnernes Kjødighed og Skjælbedækning, i Beskaffenheden af de meget smaa og cilierede Skjæl, i Forholdet af Svælgbenene og deres Tænder, i Længden af Tarmkanalen og Talrigheden af Blindtarmene, i den ikke afbrudte Sidelinie, Gjællernes Beskaffenhed, ja selv i Finnernes Straaletal, og i den Maade, hvorpaa Farverne ere fordeelte til at danne Tværbaand. Jeg skulde derfor antage, at der ere langt overvejende Gruude forhaanden, til hellere at sammenstille Slægten Oplegnathus med de skjælfinnede Fiske end med Papegøjefiskene (Scaroidi).

*) Da Slægtsnavnet rimeligviis er dannet af *ὄπλον*, Baaben, og *γναθος*, Kjæbe, burde det vel rigtigere hedde Hoplognathus, i Analogi til Exempel med Hoplomachus (Martial).

2. *Agriopus alboguttatus* Kr.

Af denne Art fangedes med Østersskraben et eneste, meget lille Individ, ligeledes ved Den San-Lorenzo, altsaa omtrent paa det samme Sted, fra hvilket Cuvier har erholdt sin *Agriopus peruvianus*. At den imidlertid er forskjællig fra denne, mener jeg, de følgende Angivelser ville godtgjøre.

Farven er hos den friske Fisk fulsort, hist og her overstrøet med mællehvite Smaaplætter: af saadanne har jeg bemærket et Par Stykker ved Mundvigene, een lidt bag Djet, en anden, temmelig stor, over Gjællelaagsstykket, en halv Snees Stykker paa hver Brystfinnes Rod, ligeledes adskillige paa Bugfinnerne og paa Rygfinnens allerforreste Deel; endelig een eller to meget smaa og lidet tydelige paa Fiskens Sider.*)

Kroppen er bedækket med en stor Mængde meget smaa, spidse, bagudrettede Torne af horn- eller beenagtig Substans, hvilke gjøre Overfladen ru for Berørelsen. Denne Omstændighed synes ene tilstrækkelig til at adskille nærværende Art fra *Agr. peruvianus*.

Udmaalinger.

Totallængde 30'''.

Største Højde (omtrent over Gjællelaagsstykkets bageste Rand) 10'''.

Højde foran Halefinnens Rod $2\frac{1}{6}$ '''.

Største Tykkelse (over Skulderbladernes Beenkamme) 4'''.

Hovedets Længde til Gjællelaagets bageste Rand $9\frac{1}{4}$ '''.

Fra Snudespidsen til Djets forreste Rand 3'''.

Djets Længdegiennemsnit $2\frac{1}{4}$ '''.

Fra Snudespidsen til Rygfinnens Begyndelse 6'''.

Rygfinnens Længdestrækning $17\frac{3}{4}$ '''.

*) I Spiritus afbleges den sorte Farve noget, og bliver brunlig, men de hvite Plætter holde sig godt.

Længdestrækningen af dens af Pigstraaler dannede Deel 13^{'''}.

— — — bløde Straaler dannede Deel 5^{'''}.

Rygfinnens Afstand fra Halefinnens Rod 3^{'''}.

Højden af Rygfinnens fjerde Pigstraale 7¹/₄^{'''}.

— — — bløde Straale 5^{'''}.

Brystfinnernes Længde 8^{'''}.

— Brede ved Roden 1²/₃^{'''}.

Bugfinnernes Længde 6²/₃^{'''}.

Afstand fra Snudespidsen til Gadborsfinnens Begyndelse 16^{'''}.

Gadborsfinnens Længdestrækning 4^{'''}.

Gadborsfinnens største Højde 5^{'''}.

Gadborsfinnens Afstand fra Halefinnens Rod 6^{'''}.

Halefinnens Længde 5¹/₂^{'''}.

Formen kan kaldes stærkt sammentrykket, efterdi den største Tykkelse indeholdes idetmindste 2¹/₂ Gange i den største Højde, hvilken atter indeholdes tre Gange i Totallængden (ligesom hos *A. peruvianus*), og overgaaer Hovedets Længde lidt. Paa Snuden fremtræde et Par smaa, spidse, lodrette Torne omtrent midt imellem Snudespidsen og Djehulen; et andet Par findes paa Vandefladen tæt foran Djet, og de Kamme, der fremtræde mellem Djnene eller paa Djehulens øverste Rand, ende ligeledes bagtil med et Tornepar, som dog er langt tykkere og stumpere end de foregaaende. Rygfinnen, som bestaaer af 16 Pigstraaler og 12 bløde Straaler, begynder omtrent over Djehulens bageste Rand; de fire første Straaler ere meget stærke, krumme; den fjerde er den længste af alle Straalerne; de følgende blive lige, og aftage baade i Styrke og Længde; den første Pigstraale er mere end halvt saa lang som den fjerde, den sidste indeholdes omtrent tre Gange i fjerdes Længde. Den første bløde Straale er meget længer end den sidste Pigstraale; fjerde eller femte Pigstraale den længste; alle Straalerne enkelte, undtagen den sidste, som er klostet til Roden. Brystfinnerne, hvis Længde udgjør mere end $\frac{1}{4}$ af Totallængden, ere af meget smal Form, og bestaae af otte

enkeltede Straaler; anden til femte de længste. Bugfinnerne ere tilhæstede et Stykke bag Brystfinnerne, men naae dog ikke til disses Spidse; deres Længde indeholdes $4\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden; deres Pigstraale er stor og stærk (dens Længde udgjør mere end $\frac{2}{3}$ af de tre første bløde Straalers Længde, hvilke ere indbyrdes omtrent lige lange og de længste). Gadborsfinneens forreste Rand falder omtrent under Begyndelsen af Rygfinneens bløde Deel; den har større Højde end Længdestrækning, og bestaaer af en lille Pigstraale og otte enkelte, bløde Straaler. Halefinnen, hvis Længde indeholdes omtrent $5\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden, er næsten lige affkaaren, eller dog kun ubetydeligt indskaaren, idet et Par af de midterste Straaler ere lidt kortere end de dem nærmest liggende; foruden de korte Straaler paa Siderne tælles elleve Straaler. Sidelinien begynder i omtrent $\frac{2}{3}$ af Kroppens Højde, nærmer sig efterhaanden mere og mere Ryglinien (fordi næmlig Ryglinien daler, medens den selv beholder en lige Retning), og synes at forsvinde paa Halen et Stykke foran Halefinneens Rod.

Denne Art kan maaſkee diagnoseres ſaaledes.

Agriopus alboguttatus.

Niger, guttulis capitis, pinnarum pectoralium, abdominalium &c. lacteis; papillulis plurimis corporis corneis minutissimis, tribusque aculeorum capitis paribus, primo rostrali, secundo anteorbitali, tertio postorbitali. Altitudo piscis tertiam longitudinis partem æquat, longitudinemque capitis parum superat; pinnæ pectorales quarta longitudinis parte majores, pinnaque anali duplo ferme longiores. Numerus radiorum

p. dors. $\frac{1}{2}$; pect. 8; ventr. $\frac{1}{5}$; anal. $\frac{1}{8}$; caud. 11.

Ufuldstændigheden i Beskrivelsen af *Agriopus peruvianus* Cuv. & Val. tillader mig ikke at sammenstille nogen ganske kompara-

tiv Diagnose af den; imidlertid synes Udhævelsen af de følgende Punkter for det Første tilstrækkelig:

A. peruvianus: viridis, guttulis oblongis nigricantibus; cute lævi, unico æculeorum capitis pari anteorbitali. — — — Numerus radiorum p. dors. $1\frac{5}{3}$; anal. $\frac{1}{7}$.

3. *Carelophus Strömii* (Gunellus Strömii Cuv. et V.).

Den Ufuldstændighed i Kjendskabet til de nordiske Faunisters *Blennius Galerita* og den deraf følgende Forvirring i denne Fisks Synonymi, hvorpaa jeg allerede tidligere har gjort opmærksom (Naturh. Tidskrift I, 372): skal jeg ved den følgende Artikel saavidt muligt stræbe at hæve. Sammes beskrivende Deel maa som Grundvold skikkes forud for de kritiske og systematiske Bemærkninger.

Formen hos denne Fisk er langstrakt og stærkt sammentrykket, dog i lidt ringere Grad end hos *Gunellerne*.

Farven har jeg fundet gulbrunt og sortebrunt marmoreret, mørkere paa Ryg og Hoved, lysere mod Bugen; Djenenes Pupille sorteblaa, Hornhuden broncefarvet.

Udmaalinger.

Totallængde: A $63\frac{1}{2}$ ''; B 72 ''.*)

Største Højde (omtrent over Brystfinnernes bageste Rand): A 10 ''; B 12 ''.

Højden over Nakken: A 8 ''; B $9\frac{1}{2}$ ''.

Højden foran Halefinnerens Rod: A $3\frac{1}{4}$ ''; B 4 ''.

Største Tykkelse (over Forgjællelaaget): A 7 ''; B 7 ''.

Tykkelsen over Gadboret: A $4\frac{3}{4}$ ''; B 6 ''.

Tykkelsen foran Halefinnerens Rod: A næppe $\frac{1}{2}$ ''; B 1 ''.

Afstanden fra Underkæbens Spidse til Gjællelaagets bageste Rand: A 11 ''; B $12\frac{1}{2}$ ''.

Afstanden fra Underkæbens Spidse til Nakken: A $8\frac{1}{2}$ ''; B 9 ''.

*) A en Han, B en Hun.

- Afstanden fra Snudespidsen til Djets forreste Rand: A 2^{'''}; B 2²/₃^{'''}.
 Afstanden fra Snudespidsen til Næseborenes Rør: A omtrent 1^{'''};
 B 1²/₃^{'''}.
 Afstanden fra Næseborenes Rør til Djeranden: A henimod 1^{'''}; B 1^{'''}.
 Den indbyrdes Afstand mellem Næseborenes Rør: A 1¹/₃^{'''}; B 1²/₃^{'''}.
 Længden af Næseborenes Rør: A $\frac{1}{2}$ ^{'''}; B $\frac{1}{2}$ ^{'''}.
 Djets Længdediameter: A 2³/₄^{'''}; B 3¹/₄^{'''}.
 Djets Højdediameter: A 2¹/₄^{'''} B 2²/₃^{'''}.
 De forreste Djetrævlers Afstand fra Snudespidsen: A 2¹/₃^{'''}; B 3^{'''}.
 De forreste Djetrævlers Længde: A $\frac{3}{4}$ ^{'''}; B 1^{'''}.
 De forreste Djetrævlers indbyrdes Afstand: A $\frac{1}{4}$ ^{'''}; B $\frac{2}{5}$ ^{'''}.
 De forreste Djetrævlers Afstand fra de bageste: A 1¹/₄^{'''}; B 1¹/₄^{'''}.
 De bageste Djetrævlers Længde: A 2¹/₂^{'''}; B 3¹/₄^{'''}.
 Pandens Brede mellem Djehulerne: A $\frac{3}{4}$ ^{'''}; B 1¹/₄^{'''}.
 Det opspilede Gabs Højde omtrent: A 5^{'''}; B 5^{'''}.
 Overkæbebenenes Længde: A 4^{'''}; B 4^{'''}.
 Længden af Underkæbens Grene: A 5^{'''}; B 5¹/₄^{'''}.
 Afstanden fra Spidsen af Underkæben til Rygfinnens Begyndelse: A 11^{'''};
 B 12^{'''}.
 Rygfinnens Længdestrækning: A 46^{'''}; B 54^{'''}.
 Rygfinnens største Højde: A 3^{'''}; B 4¹/₄^{'''}.
 Længden af Rygfinnens største Straaler: A 4¹/₂^{'''}; B 4³/₄^{'''}.
 Brystfinnernes Længde: A 9^{'''}; B 10^{'''}.
 Brystfinnernes Brede ved Roden: A 3¹/₂^{'''}; B 3³/₅^{'''}.
 Afstanden fra Underkæbens Spidse til Bugfinnens Rod: A 12^{'''}; B 10^{'''}.
 Bugfinnernes Længde: A 3¹/₂^{'''}; B 4¹/₄^{'''}.
 Afstanden fra Spidsen af Underkæben til Gadboret's forreste Rand: A
 24¹/₂^{'''}; B 24¹/₂^{'''}.
 Gadboret's Diameter: A 1^{'''}; B 1^{'''}.
 Gadborfinnens Længdestrækning: A 34^{'''}; B 36^{'''}.
 Gadborfinnens største Højde: A 3^{'''}; B 4^{'''}.
 Længden af Gadborfinnens største Straaler: A 4¹/₂^{'''}; B 4³/₄^{'''}.
 Halefinnens Længde: A 7^{'''}; B 8^{'''}.

Hovedet er lidet, og indeholdes omtrent sex Gange i
 Totallængden; det har i visse Maader Tagform, idet Panden
 er meget smal (fra Snudespidsen til Djenens bageste Rand

endog næsten skarp, bag Djene derimod bredere og fladere), Sidefladerne derimod stærkt divergerende i Retningen nedad. Pandefladen er omtrent horizontal, eller dog kun svagt nedskraanende indtil Djets forreste Rand, men derpaa stiger den brede og stumpe, og tillige meget korte Snude ned med en brat Skraaning. Hovedets Underflade, der, efter hvad ovenfor er sagt om Hovedets Form, bliver bred, er tillige flad, men stiger op mod Snudespidsen med stærk Skraaning. Gabet er temmelig lidet, skraat opstigende, og Underkæben rager derfor, naar Munden er lukket, lidt frem foran Overkæben. Tænderne, som ere anbragte i een Række paa Mellemkæbebenene og Underkæbebenene, ere meget smaa, af cylindrisk eller noget konisk Form; de ere stillede lodret, meget tæt op til hverandre, og deres Antal er betydeligt: i Underkæben talte jeg omtrent 80. Paa Plougskærbenet eller Ganebenene findes ingen Tænder. Tæt bag Tænderne iagttages i Underkæben ligesom i Overkæben et temmelig stort Hudforhæng. Tungen er meget flad, og næsten slet ikke adskilt fra Underkæben. Mundhulens Farve hvid. Læberne hudagtige men store; Mellemkæbebenene, hvis Apofyse er meget kort og næsten ubevægelig, foroven bredere end forneden. Overkæbebenene, som naae omtrent hen under Djets Midte, ere derimod forneden bredere end foroven. Næseborene, der findes anbragte omtrent midt imellem Snudespidsen og Djehulen, fremtræde i Form af et Par temmelig lange Hudrør, der ere adskilte fra hinanden ved et ikke ubetydeligt Mellemrum. Som det første Par Næsebore kunde maaskee et Par smaa, kredsrunde Abninger betragtes, der ligge tæt foran Hudrørene med noget mindre indbyrdes Afstand; dog maa det bemærkes, at disse Abninger hverken i Form, Størrelse eller øvrige Beskaffenhed synes at være forskjællige fra en Mængde andre Abninger, der danne en Kreds om hver Djehule (omtrent 10 for hver). Djene

ere store, af større Længde end Højdegjennemsnit, og ligge med den øverste Rand i Pandefluden; ifølge Hovedets Form konvergere de foroven og fortil, og divergere altsaa tilsyneladende forneden og bagtil; den indbyrdes Afstand mellem dem er meget ringe foroven; deres Længdediameter er omtrent lig med Afstanden fra deres bageste Rand til Næffen, men store end Afstanden fra deres forreste Rand til Snudespidsen. Fra Djets øverste Rand udgaae i Pandefluden to Par lodrette Hudlapper eller Horn: det forreste Par, som er langt mindre end det bageste, findes omtrent i Linie med Djets forreste Rand; ved Roden er det temmelig tykt, tilspidser sig mod Enden, og deler sig i nogle smaa Trævler; det andet, længere Par udgaaer omtrent over den sidste Trediedeel af Djets Længdegjennemsnit, er sammentrykket, i Enden bredere end ved Roden, og ligeledes deelt i adskillige uregelmæssige Flige eller Trævler. Bag dette Par dannes en oval Kreds af ni eller ti overmaade smaa, noget koniske Hudtrævler, som i deres Midte indeslutte en ubetydeligt større. Bag disse findes atter en Tværlinie af Slimaabninger, og paa den allerforreste Deel af Ryggen, som mangler Skjæl, nogle meget smaa, vorteagtige Knuder. Rinderne ere, som hos Blennierne i Almindelighed, temmelig store og stærkt opsvulmede, saa at Legemets største Tykkelse omtrent falder gennem dem. Gjællelaagsapparatet er kun lidt, og de enkelte Stykker træde, paa Grund af den tykke Hudbeklædning, ikke tydeligt frem uden ved Dissektion. Gjællelaaget forlænger sig bagtil i en stumpt afrundet Hudlap, og ovenfor denne viser sig en anden lignende, men lidt større og paa en ejendommelig Maade foldet Hudforlængelse. Gjællespalterne have vel en betydelig Længde (fra Gjællelaagsstykkets øverste Rand til Bugfluden), men ere dog ikke rummelige, fordi de næmlig ikke forneden ere adskilte fra Struben. Gjælle-

straalernes Antal sex. Gjællebuer fire frie Par, alle med en dobbelt Række Gjælleblade. En lille Bigjælle findes.

Rygfinnen, som bestaaer af lutter Pigstraaler, begynder over Gjællelaagets bageste Rand; den ophører vel i en ubetydelig Afstand fra Halefinnen, men en Hud forener den dog med dennes Rod; dens største Højde, som omtrent falder mod dens Midte, indeholdes paa det Nærmeste tre Gange i Kroppens største Højde. Dens forbindende Hud naaer næsten til Enden af de tynde, særdeles spidse, lidt krumme, tilbagebojede, tætsiddende Pigstraaler, saa at de fremragende Spidser danne næsten ligesom en Saug. Herfra gjøre dog et Par af de første Straaler mere eller mindre en Undtagelse, idet Bindehuden forlænger sig ud over disse i Form af en lille Lap; sidste Straale den korteste. Brystfinnerne ere korte (de indeholdes omtrent syv Gange i Totallængden), ved Roden brede, i Enden afrundede; syvende og ottende Straale de længste, den sidste den korteste; Straalerne ere alle kløftede i Enden, de fleste endog dobbelt kløftede. Bugfinnerne sidde under, eller endog ganske lidet foran, Brystfinnernes Rod, og begynde med en lille Pigstraale, som først ved Dissektion opdages; de tre bløde Straaler ere alle stærkt forgrenede; den første noget kortere end de to andre, hvilke indbyrdes omtrent ere lige lange. Gadboret, som er anbragt langt bag Bugfinnerne, men dog foran Legemets halve Længde, har en temmelig betydelig Størrelse; tæt bag det sidder hos Hannen en lille Papille, og bag denne begynder Gadborfinnen, omtrent under Rygfinnens attende Straale. Den ophører, ligesom Rygfinnen, lidt foran Halefinnens Rod, men er ved en Hud forbunden med denne; dens Straaler ere alle bløde (med Undtagelse af den lille første, som stundom er saa tæt sammenvoret med anden, at den uden Dissektion ikke let opdages) og i Enden forgrenede; de rage langt mere frem af den forbindende Hud end Rygfinnens Straaler, og ligge

mere tilbage end disse. Halefinnen er kun liden, og indeholdes omtrent 9 Gange i Totallængden; dens midterste Straaler ere de længste, dens Form afrundet; de midterste Straaler ere forgrenede i Enden, de to eller tre yderste paa hver Side enkelte.

Skjællene ere meget smaa, og ligge dybt i den tykke Hud: de synes ikke taglagte men fiddelagte, eller bedække hinanden i alt Fald kun ufuldstændigt; Formen er oval eller tildeels rektangulær, dog med de bageste frie Hjørner afrundede. De største Skjæl have omtrent en Længde af $\frac{2}{5}$ ''' og en Brede af $\frac{3}{10}$ '''. Bifestriberne ere tydelige, men i meget ringe Antal, Bæxtstriberne fine. Skjællenes bageste Rand savner aldeles Cilier eller Torne. Hovedets Dele ere ganske uden Skjæl, ligesom des Finnerne, undtagen Roden af Halefinnen og Brystfinnerne. En tydelig og bestemt Sidelinie har jeg ikke kunnet opdage; derimod vel Spor eller blotte Antydninger af flere: en synes at løbe tæt under Rygfinnen, parallelt med denne, og at naae næsten til Halefinnens Rod; en anden udgaaer over Gjællelaaget, og forsvinder allerede, før den naaer Midten af Rygfinnen; en tredie, der endog synes dobbelt, udgaaer i Linie med Gjællelaagets Hudspids, og naaer idetmindste de to Trediedele af Rygfinnens Længdestrækning; nærmere mod Buglinien synes Spor af en fjerde at vise sig, dog endnu langt utydeligere end de foregaaende.

Jindre Bygning. Leveren af Middelsstørrelse, hvidgul, tolapet, den venstre Lap meget større end den højre, eller næsten udgjørende hele Levermassen. Galdeblæren omtrent af Størrelse og Form som en lille Wrt og af samme Farve som Leveren. Maveen bestaaer af to, ved en Indsnoring tydeligt adskilte, Dele. Den første og største af disse (der omtrent har $\frac{2}{3}$ ''' Længde) er sælformig, med tykke Vægge, indvendigt forsynet med sex eller syv stærkt fremspringende Længdesolde;

den anden, meget kortere og tyndere, er tarmformig; den udgaaer fra den foregaaende under en spids Vinkel, og, hvor den ophører, ere fire Blindtarme af noget forstjællig Længde (3 til 4") hæftede omkring den; Tarmen, der omtrent har to Trediedele af Totallængden, og overalt næsten er af eens Bide, gjør et Par Bugtninger; i den sidste af Tarmens Krumninger ligger Milten, der er lille og rødbrun. Urinblæren meget stor, hvid, sækformig. Mælkesækkene smaa, hvide; Bughinden hvid.

Afarter. Denne Art varierer med Hensyn til Farven, da den stundom skal have ti til tolv lyse, runde Plætter langs hen ad Siderne under Rygsfinnen*); og med Hensyn til Rygsfinnens første Straaler, der stundom skulle være længere end de øvrige og forsynede med tykke, grenede Appendices.**). Disse Forhold synes ikke at kunne betragtes som Udtryk for Kjønnsforstjælligheden, da de to af mig undersøgte Individier, en Han og en Hun, begge savnede baade Bedhæng og Plætter.

Størrelse. Ascanius's Afbildning, som efter Forfatterens Sigende fremstiller Fisken i naturlig Størrelse, giver den en Længde af $8\frac{1}{2}$ til 9 Tommer. Men dette er vistnok en meget ualmindelig Størrelse; fem til sex Tommer synes at kunne ansættes som Artens sædvanlige Maal.

Forekomsten. Denne Art forekommer paa Norges Kyst indtil idetmindste 70° n. Br.***); dog er den ikke hyppig; hvorlangt den følger Kysten i Syd, vides ikke, men den synes, efter de Erfaringer man hidtil har, ikke at trænge ind i

*) At Nilsson har optaget disse Plætter blandt Artsmærkerne, kan næppe billiges; han bemærker selv, at de ikke ere konstante. Jeg har aldrig seet dem.

***) Efr. Nilssons Prodr. Pag. 102 og Ascanius's Afbildning.

****) Det ene af de her beskrevne Exemplarer fangedes nær ved Bøsekop, 7 eller 8 Mile syd for Hammerfest, paa omtrent 20 Favnes Dybde ved Hjælp af en Dørsstrabe.

Rattegattet; et ved Færøerne fanget Individ bevares i det kongelige Museum; Jarrell har kun selv seet et, paa den skotske Kyst fanget, Individ, og har kun Kundskab om endnu to: de af Fleming og Pennant beskrevne. Ved Frankrigs Kyster synes den endnu ikke at være truffen.

Levemaade. Om Levemaaden vides intet Andet, end at den opholder sig paa Klippebund mellem Tangplanter.

Næring. I dens Mave har jeg fundet Levninger af Kræbsdyr og Tangarter; i Tarmen smaa Snæglehuse, der vare nedslugte aldeles hele.

Nu skal jeg forsøge, kortelig at vise, at den ovenfor beskrevne Fisk ikke passer ind under nogen af de tidligere opstillede Slægtsformer, og altsaa berettiger til Dannelsen af en ny Slægt.*) Med Nilsson, Reinhardt og Jarrell at henføre den til Slægten *Blennius* Cuv., gaaer ikke an, da den adskiller sig mere end tilstrækkeligt fra denne: ved sin Skjælbeklædning; ved Rygfinnen, som blot bestaaer af Pigstraaler**), medens derimod de øvrige Finner næsten ene ere sammensatte af forgrenede Straaler; ved tre tydelige Straaler i Bugfinnerne; ved Tilstedeværelsen af Blindtarme; og endelig ved Mangel af en bestemt

*) Da jeg for nogle Aar siden havde Lejlighed til at omtale denne Fisk (Naturhistorisk Tidsskr. I. s. c.), kunde jeg ikke vove nogen Ytring over dette Punkt, efterdi jeg endnu ikke selv havde undersøgt den.

**) For at faae den til at passe i Slægten *Blennius*, tillægger Nilsson (l. c.) denne Slægt Skjæl og en blot af Pigstraaler dannet Rygfinne, hvorved alle virkelige Blennier udelukkes af Slægten.

udtrykt Sidelinie*). Med Slægterne Clinus Cuv. og Myxodes Cuv., der begge ere forsynede med smaa Skjæl, er den vel temmelig nær beslægtet; men de have dog en noget forstjællig Habitus, og deres Rygfinner ende med et Antal bløde Straaler; den første af disse Slægter viser desuden et meget forstjælligt Tandforhold, og savner Blindtarme o. s. v., den sidste mangler Tentakler, og Rygfinnens forreste Straaler sondre sig fra de øvrige, saa at to Rygfinner opstaae. Nærmest staaer den unægteligt ved Slægten Gunellus Cuv., naar denne rigtigt begrændses**), men kan dog ikke med Føje forenes med den; thi Gunellusarterne mangle Blindtarme og Tentakler, hvorimod de (idetmindste den europæiske Art) have nogle Tænder foran paa Plougskjærbenet, ligesom deres Kjæbetænder ikke ere regelmæssigt stillede i een tætsluttende Række; deres Bugfinner ere aldeles rudimentære (de udgjøre ikke $\frac{1}{5}$ af Totallængden, mens de her have mere end $\frac{1}{2}$ af denne), og bestaae af een Pigstraale og een blod Straale, istedetfor her af tre bløde og forgrenede foruden Pigstraalen; Gadborsfinnens Straaler vise endvidere ingen For-

*) De til Blennius nærgrændsende Slægter: Pholis, Blennechis, Chasmodes og Salarias, behøver jeg ikke nærmere at omtale, da den endnu fjerner sig mere fra disse end fra Blennius. Af samme Grund kunne de til Clinus grændsende Slægter: Cristiceps, Cirri-barbis og Tripterygion forbigaaes.

**) Slægten Gunellus trænger højligen til en Revision. Den bestaaer hos Cuvier og Valenciennes af 16 Arter, af hvilke Forfatterne kun have undersøgt tre eller fire, og derimod optaget de øvrige efter forældede og utilstrækkelige Beskrivelser. Med Hensyn til de grønlandske Arter er Revisionen allerede foretagen for flere Aar tilbage af Reinhardt, som fra Slægten Gunellus har sondret Lumpenus og Stichæus. Her kommer nu en fjerde Slægt til, og rimeligviis vil den nærmere Undersøgelse af de ved Kamtschatka forekommende Arter nøde til at opstille flere Slægter; thi Blennius alec-trolophus Pall. og Blennius polyactocephalus Pall. passe ikke i nogen af de her angivne.

grening, og Gjælle huden har kun fem Straaler. Fra de af Reinhardt opstillede Slægter, Stichæus og Lumpenus, er den bestemt nok adskilt, da disse besidde tydelige Sidelinier og Tænder paa Ganebenene.

Jeg mener altsaa paa følgende Maade at kunne karakterisere Slægten.

Carelophus Kr. *).

Corpus elongatum, compressum, *capite* minuto, *rostro* brevissimo, obtuso. *Dentes* ossium intermaxillarium maxillæque inferioris elongati, gracillimi, uniformes, continui, immobiles, unicam modo seriem efformantes (nulli vero vomeris aut ossium palatinorum dentes). *Caput* tentaculis cirrisque ornatum. *Membrana branchiostega* sex instructa radiis, usque ad gulam fissa, cumque ea connata. *Pinna* dorsalis aculeis modo, iisque magno numero, composita; pinnæ reliquæ vero solis fere radiis articulatis et divisis formatae. *Pinnæ ventrales* sub pectoralibus positæ, parvulæ sed distinctæ, unico constantes aculeo minuto tribusque radiis valde divisis. *Squamæ* corporis minutissimæ, non ciliatæ, juxtapositæ (aut saltem incomplete imbricatæ); nullæ capitis squamæ pinnarumve, basi pinnæ caudalis pectoraliumque excepta. *Linea lateralis* indistincta. *Papillula analis* maris et *intestina coeca* adsunt; *vesica* vero *aërea* desideratur.

Foreløbigt foreslæaer jeg følgende Diagnose for

Car. Strömii. Duo tentaculorum plus minusve ramosorum inter oculos paria, quorum posterius anteriori multo majus. *Cirri* nuchales novem decemve perpusilli. *Dentes* maxillæ inferioris ferme octoginta. *Altitudo* piscis ferme sextam longitudinis partem æquat, *caput* ferme sextam, *pinnæ pectorales* septimam, *pinnæ ventrales* decimam septimam vel decimam octavam, *pinna caudalis* nonam. Numerus radiorum

pin. dors. 53; p. pector. 14; p. ventr. $\frac{1}{3}$; p. anal. $\frac{1}{39}$; p. caud. 17.

Hos det andet Individ talte jeg kun 52 Straaler i Rygsfinnen, $\frac{1}{38}$ i Gadborfinnen og 16 i Halefinnen; og flere Exem-

*) *Καρη*, caput, et *λοφος*, crista.

plarer har jeg ikke haft til min Disposition. Nilsson og Jarrell angive kun 51 Straaler for Rygsfinnen, og den sidste endvidere kun 36 for Gadborsfinnen. De ældre Forfatteres Tællinger vise tildeels større Uovereensstemmelse, men fortjene næppe at tages i Betragtning.

Jeg slutter nu med at sammenstille Synonymien saa fuldstændigt, som Djemedet kræver.

Strøm, Søndmørs Beskrivelse I, 322: *Blennius crista capitis transversa cutacea* Art.

Ascanius, Icon. fasc. II. pag. 8 et tab. 19: *Blennius Galerita*.

Müller, Prodr. n. 356: *Blennius Galerita*.

Pennant, Brit. Zool. III, 276: Crested Blenny.

Walbaum i Artedi's Gen. pisc. pag. 173: *Blennius Ascanii* (som Afart af Bl. Gattorugine).

Bloch, Syst. ichthyol. pag. 167: *Centronotus Brosme*.

Nilsson, Prodr. pag. 102: *Blennius Galerita*.

Reinhardt, Maanedsskr. f. Literatur, 1833 S. 261: Bl. Brosme eller Bl. *Ascanii*.

Jarrell, Brit. fishes I., 233: *Blennius palmicornis*.

Cuvier og Valenciennes, hist. d. pois. XI., 218: *Blennius Yarrellii*.

— — — — XI., 244: *Gunellus Strömii*.

Krøyer, Naturh. Tidsskr. I., 372: *Blennius Yarrellii* Val.

Blandt saa mange, denne Fisk tillagte, Navne bliver det vanskeligt nok at afgjøre, hvilket den bør beholde. At Artsnavnet *Galerita*, som, foruden de ældre Faunister, Nilsson sidst har brugt for den, tilkommer en temmelig forstjællig Middelhavsfisk, er allerede fyldestgørende bevist af Reinhardt, Jarrell, Cuvier og Valenciennes, til hvem jeg henviser for en fuldstændigere Udvikling heraf. Ligesaa lidt kan den af Jarrell anvendte Benævnelse *palmicornis* hævdes, som allerede tidligere bortgivet til en anden Art. Artsnavnene *Brosme* og *Ascanii* ere vel foreslaaede endeel Nar tilbage, men uden at have fundet Indgang. Det vil derfor maaskee være rigtigst,

at vælge et af de to, gjennem det berømte franske Værk udbredte, Navne. Men i saa Tilfælde synes den historiske Retfærdighed at fordre, at Dydageren Strøms Navn foretrækkes for Yarrells.

Jøvrigt synes Synonymien ingen anden Banskælighed at have end den, som kan være forbunden med Forflaringen af, hvad der kan have bevæget Valenciennes til at dele Arten i to, og derpaa at henføre til hver Halvdeel af Arten, om jeg saa maa sige, en Deel af Synonymerne. Til sin Bl. Yarrellii stiller han Yarrell og Nilsson, til Gunellus Strömii Strøm, Ascanius, Pennant, Walbaum og Bloch. Men ligesom han erklærer, ikke selv at have seet noget Exemplar af disse to Arter, saaledes forsøger han ikke heller nogen Motivering af sin Adskillelse. Jeg veed ikke, om man kan antage, at denne fortræffelige Ichthyolog, da han blev bekjendt med det yarrellske Værk, og af dette, under forandret Navn, optog Bl. palmicornis Yarr., havde forglemt: at en meget lignende Fisk i de tidligere samlede Materialer til Hist. d. poissons med Tvivl var henført under Slægten Gunellus.*) Hvorledes nu end dette maatte forholde sig, saa kan jeg slet ikke see nogen anden Grund til Adskillelse.

4. *Aspidophorus niger* Kr.

Efterat Cuvier var kommen til Erfaring om, at Blochs *Agonus monopterygius* ikke, efter denne Forfatters Angivelse, stammer fra Ostindien, men fra Grønland, antog han det for afgjort, „at alle Pandserulke uden Undtagelse tilhøre de nord-

*) Le Nord produit un poisson, que nous n'avons pas vu, et qui parait tenir aux Gonelles &c. Hist. d. poissons XI, 444.

lige Have^{*)}). Denne Antagelse, som vistnok havde megen Rimelighed for sig, bliver imidlertid omstødt derved, at jeg i Balparaiso har haft Lejlighed til at opdage en, i disse Egne ikke meget sjælden, Art af bemeldte Slægt. Fisterne synes at erholde den tilfældigt mellem Krabber (*Epialtus dentatus*), og faste den gjerne paa Stranden, naar de komme iland med deres Fangst og undersøge denne. Jeg kunde ikke erfare, at de havde nogen Trivialbenævnelse for den.

Udmaalinger.

Totallængde: A 63^{'''}; B 61^{'''}.^{**)}

Største Højde (over Ryggens tredje Stjæl): A 8½^{'''}; B 8^{'''}.

Højden bag første Rygfinne: A 5^{'''}; B 5^{'''}.

Halens Højde lidt foran Halefinnens Rod: A 2⅔^{'''}; B 2⅔^{'''}.

Kroppens største Brede: A 10^{'''}; B 10¾^{'''}.

Breden bag første Rygfinne: A 5½^{'''}; B 5^{'''}.

Breden foran Halefinnens Rod: A 1⅔^{'''}; B 1⅔^{'''}.

Afstand fra Snudespidsen til Gjællelaagets bageste Rand: A 14^{'''}; B 14½^{'''}.

Afstand fra Snudespidsen til Nakkens: A 11^{'''}; B 11½^{'''}.

Hovedets største Brede (over Gjællelaagets bageste Rand): A 11¼^{'''}; B 11^{'''}.

Det opspilede Gabs Højde: A 5¼^{'''}.

Det opspilede Gabs Brede: A 3½^{'''}.

Den forreste Snudepigs Fremragning foran Mellemkjæbebenenes forreste

Rand: A 1⅔^{'''}; B 2^{'''}.

Indbyrdes Afstand mellem Spidserne af de to forreste Pigge: A 1^{'''}; B ⅞^{'''}.

Indbyrdes Afstand mellem Spidserne af de to bageste Pigge: A 2^{'''}; B 1⅓^{'''}.

Afstand fra Snudespidsen til Djehulens forreste Rand: A 3¾^{'''}; B 4^{'''}.

Djets Længdegjennemsnit: A 3^{'''}; B 4^{'''}.^{***)}

Djets Højdegjennemsnit: A 2⅔^{'''}; B 3½^{'''}.

Pandens Brede mellem Djnene: A 2¼^{'''}; B 2¼^{'''}.

^{*)} Histoire des poissons VI, 558.

^{**)} A et i Spiritus opbevaret Exemplar, B et tørret.

^{***)} Hos det tørrede Exemplar B er ikke Djets men Djehulens Længde- og Højdegjennemsnit angivet.

- Indbyrdes Afstand mellem Djernes Beenkamme: A $1\frac{1}{2}'''$; B $1\frac{1}{3}'''$.
 Afstand fra Djets bageste Rand til Gjællelaagets bageste Rand: A $7'''$;
 B $7\frac{1}{3}'''$.
 Mellemrummet mellem Spidserne af Nakkens (o: Skulderens) bagud-
 rettede Pigge: A $6\frac{2}{3}'''$; B $6'''$.
 Fra Snudespidsen til første Rygfinnes Begyndelse: A $20'''$; B $20\frac{1}{2}'''$.
 Første Rygfinnes Længdestrækning: A $11\frac{1}{2}'''$; B $10\frac{1}{2}'''$.
 Første Rygfinnes største Højde: A $6'''$.
 Afstand mellem første og anden Rygfinne: A $2\frac{2}{3}'''$; B $2\frac{3}{4}'''$.
 Anden Rygfinnes Længdestrækning: A $8\frac{1}{2}'''$; B $8\frac{3}{4}'''$.
 Anden Rygfinnes største Højde: A $7'''$.
 Anden Rygfinnes Afstand fra Halefinnens Rod: A $13'''$; B $14\frac{1}{2}'''$.
 Brystfinnernes Længde: A $12\frac{1}{2}'''$; B $12\frac{2}{3}'''$.
 Brystfinnernes Brede ved Roden: A $4'''$; B $4'''$.
 Brystfinnernes Afstand fra Snudespidsen: A $13'''$; B $13\frac{3}{4}'''$.
 Bugfinnernes Længde: A $4'''$; B $6\frac{1}{2}'''$.
 Gadboret's Afstand fra Snudespidsen: A $15\frac{1}{2}'''$; B $16\frac{1}{2}'''$.
 Gadborfinnens Afstand fra Gadboret's bageste Rand: A $15'''$; B $13\frac{3}{4}'''$.
 Gadborfinnens Længdestrækning: A $10'''$; B $9\frac{1}{4}'''$.
 Gadborfinnens Højde: A $6'''$.
 Gadborfinnens Afstand fra Halefinnens Rod: A $14\frac{2}{3}'''$; B $15\frac{1}{2}'''$.
 Halefinnens Længde: A $7\frac{1}{2}'''$; B $7\frac{1}{2}'''$.

Denne Art adskiller sig fra Asp. cataphractus, med hvil-
 ken den forresten viser megen Lighed, ved et mindre bredt
 Hoved og ved stærkere Fremtræden af Knuderne paa dets Over-
 flade. Snudens bageste Torne ligge meget stærkere tilbage.
 Tæt foran hvert Djes forreste Rand fremtræder endvidere en
 stærk, tilbagekrummet, ved Roden bred, i Enden tilspidset Torn,
 og indenfor denne viser sig en lille Knude. Den Kam, som
 Djehulens øverste Rand danner, hæver sig betydeligt, har en
 tydeligt sribet Overflade, og ender bagtil med en Torn; dens
 indre Rand er konvex, eller gjør en Bue, og divergerer bagtil,
 istedetfor at den hos A. cataphractus er lige, og altsaa løber
 parallelt med den fra den modsatte Side. Saavel den Kam,

der er en Fortsættelse af Djets øverste Krista, som den, der udgaaer i Retning med Djets Midte, ere begge forsynede med nogle (tre til fire), dog temmelig utydelige, Knuder, og vise en stribet Overflade. Pandens Brede mellem Djnene er kjendeligt mindre end Djets Længdegjennemsnit. Næseborenes Beskaffenhed har jeg ikke nøjagtigt kunnet iagttage. Infracorbitalknoglerne ere vel knudrede og ujævne, men danne dog ingen forneden fremragende Kam, og dette gjælder ogsaa om Forgjællelaaget, hvis nederste Vinkel heller ikke forlænger sig til en bagudrettet Torn. Gjællelaagsstykket har en stærkt fremtrædende Længdekam og en meget tydeligt stribet Overflade. Hist og her paa alle Gjællelaagets Knogler hæve sig smaa Beenknuder, der sende Straaler ud til alle Sider, eller have et stjerneagtigt Udseende. Djets Længdegjennemsnit er ikke meget kortere end Snudens Længde, og indeholdes henimod fem Gange i Hovedets Længde (nøjagtigere $4\frac{2}{3}$ Gange). Skjæggetraade findes ved Mundvigene (tre eller fire paa hver Side), paa Underkæben og Gjælle huden. Antallet er temmelig betydeligt, men Størrelsen kun ringe; under Snude spidsen har jeg ingen Skjæggetraade iagttaget. Hvad der paa en meget paafaldende Maade udmærker denne Art, er en dyb Tvær = Grube i Nakken, tæt foran Skjælkrækkernes Begyndelse, eller maaſkee rettere to, tæt ved Siden af hinanden liggende og kun meget svagt adskilte, næsten kredsrunde Gruber.

Kroppen indesluttet af otte, mere eller mindre konkave, Flader (en Rygflade, en Bugflade og paa hver Side tre Sideflader), og det Samme er Tilfældet med Halen indtil fjerde Skjælkrække bag Ryg- og Gadborfinnens Dphør; det øvrige Stykke af Halen er derimod sexkantet. Alt ogsaa den forreste Deel af Kroppen hos denne Art bliver ottkantet, herved derpaa, at Sidernes øverste Skjælkrække i Længderetningen, hvilken hos *Asp. europæus* først fremtræder lidt (tre eller fire Skjæl) foran anden Rygfinne og Gad-

borfinnen, her allerede er tilstede lige fra Gjællelaagets bageste Rand.

Første Rygfinne har omtrent dobbelt saa stor Højde som Længde; den begynder efter sjette Rygskjæl, og strækker sig ud over de ni følgende, eller til Enden af det femtende, naar Bindehuden medregnes; mellem Bindehudens Dphør og anden Rygfinnes Begyndelse ligge to fulde Skjælplader. Anden Rygfinne er endeel kortere end første men højere; den udstrækker sig over ni Rygskjæl; ingen af dens Straaler ere tydeligt forgrenede. Brystfinnerne indeholdes omtrent fem Gange i Totallængden, og naae næppe hen under Midten af første Rygfinne med deres Spidser. Bugfinnerne ere smaa, men synes dog at frembyde en meget betydelig Afverling i deres Længdeforhold, og deres Spidser naae, som Folge deraf, mere eller mindre ud over Gadboret. Pigstraalen er meget kort, men de to bløde Straaler vise kun ringe indbyrdes Længdeforskjæl; mellem Bugfinnernes Rod og Hovedet (eller Gjællehudens bageste Rand) tælles fire Skjælrækker. Omkring og bag Gadboret findes intet noget Rum (idetmindste intet af Betydenhed); Mellemrummet mellem Gadboret og Gadborsfinnens Begyndelse indtages af elleve Skjælrækker.

Gadborsfinnen begynder to Skjælrækker foran anden Rygfinne, eller under den første Rygfinnes bageste Rand, og strækker sig gjennem ni Skjælrækker; bag dens Dphør findes tolv Skjælrækker ligesom bag anden Rygfinne; dens fjerde og femte Straale ere de længste. Halefinnen er i Enden afrundet.

Sidelinien løber skraat ned til Enden af Brystfinnerne; derpaa lige; jeg har talt 38 eller 39 Slimaabninger. Skjælrækernes Antal beløber sig til 36; de bagudrettede Torne, som udgaae fra Skjællenes Kamme, ere paa de fire øverste Rækker meget spidse, men falde dog ikke stærkt i Dje, fordi de

ere bøjede i en høj Grad tilbage, og altsaa kun hæve sig lidt over Fiskens Overflade.

5. *Aspidophorus decagonus* Bl.

Endskjøndt jeg ikke besidder Materiale, til at give nogen udtømmende Beskrivelse af denne, allerede længe, men endnu kun meget ufuldstændigt, bekjendte Art: bliver det mig dog nødvendigt, saavel til Sammenligning med den nysbeskrevne chilenske *Aspidoforus*, som med en ny nordisk Art, hvilken jeg senere skal omtale, at levere et Bidrag til en nøjagtigere Beskrivelse af den blotste Art.

Farven har jeg fundet gulbrun, hist og her mørkere skjoldet, men dog ikke med tydelige og bestemte Tværbaand. Paa Bugfinnerne og første Rygfinne nær, der omtrent have Kroppens Farve, ere de øvrige Finner forsynede med sort Spids. Halefinnen er næsten i hele sin Længde sort, og Brystfinnerne vise smaa rødbrune Pletter eller et Slags Marmorering ved Roden.

Udmaalinger.

Totallængde $6\frac{1}{2}$ ".

Største Højde (over Ryggens tredje Skjæl): $10\frac{1}{4}$ ".

Højden bag første Rygfinne: $5\frac{1}{3}$ ".

Halens Højde lidt foran Halefinnens Rod: $2\frac{1}{4}$ ".

Den største Brede (over Brystfinnernes Rod): 12" .

Breden bag første Rygfinne: 6" .

Breden foran Halefinnens Rod: $1\frac{1}{2}$ " .

Afstand fra Snudespidsen til Gjællelaagets bageste Rand: $16\frac{1}{2}$ " .

Hovedets største Brede (over Forgjællelaagets Torne): $11\frac{1}{2}$ " .

Det opspilede Gabs Højde: $7\frac{1}{2}$ " .

— — — Brede: 5" .

Den forreste Snudepigs Fremragning foran Mellemkjæbebenets forreste Rand: 2^{'''}.

Afstand mellem Snudepiggenes Spidser: $\frac{1}{3}$ '''.

— fra Snudespidsen til Djehulens forreste Rand: 5 $\frac{1}{4}$ '''.

Djets Længdegjennemsnit: 4^{'''}.

— Højdegjennemsnit: 3 $\frac{1}{4}$ '''.

Pandens Brede mellem Djene: 3 $\frac{1}{2}$ '''.

Afstand fra Djets bageste Rand til Gjællelaagets bageste Rand: 7^{'''}.

— mellem Skulderpiggen: 7 $\frac{1}{4}$ '''.

— fra Snudespidsen til første Rygfinnes Begyndelse: 22 $\frac{1}{2}$ '''.

Første Rygfinnes Længdestrækning: 8 $\frac{3}{4}$ '''.

— — Højde: 5^{'''}.

Afstand mellem første og anden Rygfinne: 4 $\frac{1}{2}$ '''.

Anden Rygfinnes Længdestrækning: 8 $\frac{1}{2}$ '''.

— — Højde: 7^{'''}.

— — Afstand fra Halefinnens Rod: 25^{'''}.

Brystfinnernes Længde: 16 $\frac{1}{2}$ '''.

— Brede ved Roden: 4 $\frac{1}{2}$ '''.

Afstand fra Snudespidsen til Bugfinnernes Rod: 17^{'''}.

Bugfinnernes Længde: 4 $\frac{1}{2}$ '''.

Afstand fra Snudespidsen til Gadboret: 19^{'''}.

— — Gadborets bageste Rand til Gadborsfinnens Begyndelse: 14^{'''}.

Gadborsfinnens Længdestrækning: 9 $\frac{1}{2}$ '''.

— Højde: 9 $\frac{2}{3}$ '''.

— Afstand fra Halefinnens Rod: 27^{'''}.

Halefinnens Længde: 9 $\frac{1}{2}$ '''.

Formen er noget mere langstrakt og smal end hos den europæiske Pandserulk, og især Hovedet mindre bredt og fladtrykket. Hovedets Længde overgaaer dets største Brede med en Trediedeel, og overtræffer endnu noget mere dets største Højde, dog uden at være dobbelt saa stor som denne. Dverkjæben rager betydeligt frem foran Underkjæben, og den tilspidsede, i Enden fladt-konvexe *) Snude

*) Hos Asp. europæus er Snudens forreste Rand, paa Grund af Piggenes Bestaaffenhed, lidt konkav, hos Asp. niger omtrent lige afstaaren.

atter foran Overkjæben. Snudens Overflade viser kun et Par meget smaa Torne, hvilke ere anbragte mod Siden lidt bag den forreste Rand, og ere rettede stærkt udad, men tillige op og lidt tilbage. Munden omtrent som hos Asp. europæus, dog forholdsvis noget større, hvorimod Tænderne synes at være noget mere vidt stillede. Næseborenes Beliggenhed som hos Asp. europæus; hvad Formen angaaer, ere de derimod i den Henseende afvigende, at det bageste Par ikke fremtræder som et Hudrør, men blot aabner sig som en Længdespalte. Djet lidt større end hos Asp. europæus; dets Længdegjennemsnit indeholdes omtrent fire Gange i Hovedets Længde, og overgaaer Pandens Brede mellem Djnene. Den Ram, som dannes langs Djehulens øverste Rand, er smallere og skarpere; ogsaa er den, over omtrent $\frac{2}{3}$ eller $\frac{3}{4}$ af Djehulens Længde (forfra regnet), væbnet med en bagudrettet Torn eller tilspidset Knude, som i Styrke meget overgaaer den paa Snudespidsen anbragte. Bag dette Tornepar fortsætte Rammene sig, skjøndt kun lave og lidet mærkelige, henimod Nakken, men hæve sig foran denne atter til et Tornepar, som endnu er langt større end det over Djehulen anbragte. Det bageste Djebeen findes ikke væbnet med nogen Beenpig, men kun med en stærkt fremtrædende, skarp Kjol. Forgjællelaaget er væbnet med to, temmelig smaa Torne, en paa den bageste Rand og en anden paa Hjørnet af bageste og nederste Rand; nederste Rand har ogsaa en, dog næsten umærkelig, Knude eller Torn; Forgjællelaagets øverste Deel indtages af en meget stor, elliptisk Fordybning (Kirtelgrube); en endnu mere langstrakt og smal Grube findes tæt bag Djets bageste Rand. Gjællelaagsstykkets Ram er her uden Skarphed. Af Skjæggetraade har jeg ingen fundet under Snuden, tre lange og tynde i hver af Mundvigene, en eller to paa hver af Underkjæbens Grene og slet ingen paa Gjælle huden. Gjællestraalernes Antal er sex.

Indtil lidt bag anden Rygfinnes og Gadborsfinnens Dyp-
 hvor er Kroppen ottekantet, begrændset af en Rygflade, en
 Bugflade og paa hver Side tre Sideflader; bag de omtalte
 Finner bliver Halen sexkantet, med to Rygflader, to Bugflader
 og paa hver Side en Sideflade. Hvad der forresten udmær-
 ker Halen hos denne Art, er, at den i en lang Strækning
 (næsten lige fra Begyndelsen af anden Rygfinne og Gadbors-
 finnen indtil to eller tre Skjæl-rækker foran Halefinnens Rod)
 er meget kjendeligt fladtrykket, eller af større Brede end Højde;
 et Forhold, som hos *Asp. europæus* slet ikke finder Sted (Halen er
 næmlig hos denne Art i hele Længden omtrent af lige saa stor
 Højde som Brede), hos *Asp.* niger i ringere Grad og mindre
 Udstrækning. Første Rygfinne, som begynder med Ryggens
 syvende Skjæl-række, og fortsætter sig til Enden af fjortende eller
 gennem otte Skjæl-rækker, har meget større Længde end Højde;
 dens Straaler vise kun ringe indbyrdes Forskjæl i Længde; første
 lidt kortere end anden, og denne atter lidt kortere end tredie;
 tredie og fjerde de længste; sjette eller sidste omtrent af lige
 Længde med første. Mellemrummet mellem første og anden
 Rygfinne udgjør fire fuldstændige Skjæl-rækker, og er idetmindste
 ligt med Halvdelen af enhver af Rygfinnernes Længdestrækning.
 Anden Rygfinne, som strækker sig gennem syv Skjæl-rækker
 (19de til 25de inklusive), er ubetydeligt kortere, men endeel højere,
 end første; første Straale meget kortere end anden, denne kun
 lidt kortere end tredie, den længste; syvende og sidste Straale
 temmelig meget kortere end første. Brystfinnerne ere af lige
 Længde med Hovedet, og naae et godt Stykke (næsten tre
 Skjæl-rækker) forbi første Rygfinnens bageste Rand. Af de
 femten enkelte Straaler, som danne dem, ere de tre første de
 længste og indbyrdes ligelange; de følgende syv eller otte aftage
 svagt i Længde, de sidste derimod i et stærkere Forhold. Bug-
 finnerne indeholdes mere end sytten Gange i Totallængden,

og ere altsaa forholdsviis ikke halvt saa lange som hos *Asp. europæus*, ligesom de ogsaa ere noget kortere end hos *Asp. niger*; de naae med Spidsen næppe, eller kun meget lidt, ud over Gadboret's bageste Rand; den meget korte Pigstraale er saa nøje forenet med den første af de to leddede (men ikke klostede) Straaler, at den kun vanskeligt kan dissekteres løs fra den; indbyrdes ere de leddede Straaler omtrent lige lange. Uagtet Uregelmæssigheden i Skjællenes Anordning paa Bugen foran Bugfinnerne (betinget ved enkeltes overvejende Størrelse) gjør det høist vanskeligt at fastsætte Rækkernes Antal, troer jeg det dog rimeligst at antage fem saadanne. *) Gadboret er kun fjernet en Skjæl række fra Bugfinnernes Rod, men derimod ni Skjæl rækker fra Gadborsfinnens forreste Rand; omkring Gadboret findes intet, eller kun et høist ubetydeligt, noget Rum. Gadborsfinnen begynder et Par Skjæl rækker foran anden Rygfinne, men ophører ligeledes et Par Skjæl rækker tidligere, og strækker sig kun gennem syv Rækker, ligesom denne; i Højde overgaaer den anden Rygfinne temmelig meget; første Straale temmelig lang, men dog ikke sønderligt mere end halvt saa lang som den anden; denne endeel kortere end tredje; fjerde og femte de længste, indbyrdes omtrent lige lange; syvende Straale lidt kortere end første, og ottende eller sidste kun halvt saa lang som første. Mellem Gadborsfinnens Dphor og Halefinnens Rod tælles 22 Skjæl rækker; mellem anden Rygfinne og Halefinnens Rod 20. Halefinnen er langstrakt og smal; dens Længde indeholdes omtrent otte Gange i Totallængden; af dens

*) Da jeg tidligere for *Asp. europæus* har angivet to Skjæl rækker paa Bugen foran Bugfinnerne (*Danmarks Fiske I, 152*), maa jeg her bemærke, at hos nogle Individier meget tydeligt kan skjælnes tre, skjøndt den forreste bestaaer af særdeles smaa Skjæl.

elleve Straaler ere de ni mellemste næsten lige lange, og altsaa den bageste Rand lige.

Sidelinien skraaner ned under Brystfinnerne i en Længde af sex eller syv Skjælreækker, men er ibrigt horizontal; den sees meget tydeligt, og fremstiller tredive smaa, ophøjede, meget vidt adskilte Slimkanaler*) langs hver Side.

Rygfladens dobbelte Pladerække smelter sammen tre Rækker bag anden Rygfinne, og det samme Forhold viser Bugens dobbelte Pladerække med Hensyn til Gadborsfinnen. De af Skjællenes Ramme dannede Tornerækker fremtræde noget skarper og spidsere end baade hos *Asp. europæus* og *Asp. niger*.

Fra de øvrige bekjendte *Aspidophorus*-Arter, antager jeg, at man først bør affondre som egen Slægt *Aspidophorus monopterygius* Bl. At Cuvier ikke her konsekvent har fulgt de Principer, der ellers ledede ham, maa vel tilskrives den Umstændighed, at han ikke selv havde undersøgt denne Fisk, da han udgav fjerde Deel af *Hist. d. Poissons*; maaskee fandt han det ogsaa, efter det ringe bekjendte Artsantal af Slægten *Aspidophorus*, mindre nødvendigt her at foretage en Affondring. Men, naar man anerkjender den linnéiske *Gadus*-Slægts Inddeling efter Finnernes Forhold i endeel mindre Slægter, naar man adskiller *Heniochus* og *Ephippus* fra *Chætodon*, o. s. v., o. s. v.: saa er man vist ikke berettiget til, her at forkaste den allerede af Laccèpede gjorte Adskillelse. Hvor ilde valgt det af Laccèpede foreslaede Navn (*Aspidophoroides*) end er, troer jeg dog, at det bør beholdes til Betegningen af denne Gruppe.

De øvrige Arter synes mig naturligt at kunne sondres i to smaa Afdelinger: de, hvis Snude er kort, og hvis Under-

*) Slimkanalerne ere hos *Asp. europæus* indbyrdes meget nærmere end hos *Asp. decagonus*, og atter hos *Asp. niger* nærmere end hos *Asp. europæus*.

kjæbe er ligesaa lang eller længer end Dverkjæben; og de, hvis Dverkjæbe rager frem over Underkjæben, og hvis Snude atter forlænger sig ud over Dverkjæben. Til den første Afdeling høre Arterne, som ere fangede i Havet ved Kamtschatka og det nordligste Japan; til den sidste den europæiske, den grønlandske og den chilesiske Art.

Disse tre vil jeg forsøge at diagnostere saaledes.

Aspidophorus niger. Pinnæ dorsales duabus discretæ squamarum seriebus. Rostrum duobus armatum *aculeorum* paribus, quorum posterius valde recurvum. Duo *aculeorum* paria ad orbitas, alterum ad marginem anteriorem, alterum supra marginem posteriorem. Anguli oris, maxilla inferior membranaque branchiostega parvulis ornata *cirris cutaceis*. Fovea nuchæ profunda transversalis. Corpus antice et medio octangulatum, postice sexangulatum. Inter anum et pinnam analem undecim *squamarum* series. Caput aliquanto longius quam latum, pinnae pectorales longitudine superans, quartam longitudinis animalis partem fere æquans. Numerus radiorum

p. dorsal. 7 + 7; pector. 14; ventr. $\frac{1}{2}$; anal. 8; caud. 10.

Aspidophorus decagonus. Pinnæ dorsales seriebus discretæ squamarum quatuor. Rostrum unico armatum *aculeorum* pari; alterum par majus supra orbitam post dimidiam ejus longitudinem; tertium par ante nucham maximum. Anguli oris maxillaque inferior *cirris* ornata cutaceis paucis sed elongatis. Nulla nuchæ fovea. Corpus antice et medio octangulatum, postice sexangulatum. Inter anum et pinnam analem novem *squamarum* series. Caput tertia parte longius quam latum, pinnae pectorales longitudine æquans quintamque longitudinis animalis partem. Numerus radiorum

p. dors. 6 + 7; pector. 15; ventr. $\frac{1}{2}$; anal. 8; caud. 11.

Aspidophorus europæus. Pinnæ dorsales nullo vel minimo discretæ intervallo. Rostrum duobus armatum *aculeorum* firmorum paribus erectis subincurvisque. Anguli oris, maxilla inferior, membrana branchiostega rostrumque infra plurimis ornata *cirris* cutaceis sat longis. Fovea nuchæ nulla. Corpus antice et postice sexangulatum,

medio octangulatum. *Caput* latius quam longum (vel eadem longitudine ac latitudine), pinnis pectoralibus aliquanto brevius, quintam usque ad quartam æqvans longitudinis animalis partem. Numerus *radiorum*

p. dors. 5 + 6; pector. 16; ventr. $\frac{1}{2}$; anal. 6; caud. 11.

6. *Aspidophorus spinosissimus* Kr.

Af den anden Gruppe, bestaaende af de *Aspidophorus*-Arter, hos hvilke Underkjaeben er ligesaa lang eller længer end Overkjaeben, har jeg haft Lejlighed til at undersøge en ny, fra Grønland nedsendt, Art. Men det maa mærkes, at jeg kun har undersøgt et eneste Individ, og dette kun af sexten Liniers Længde. Det vil altsaa let indsees, at jeg ikke er istand til at give nogen aldeles tilfredsstillende Beskrivelse af Arten. Endvidere vil jeg ikke undlade at udhæve, at den i adskillige Henseender har nogen Lighed med *Asp. decagonus*, hvorfor jeg i Begyndelsen var tilbøjelig til at ansee den for et ungt Individ af denne Art, indtil jeg ved en nærmere Undersøgelse bemærkede saadanne Forskjælligheder, der ingenlunde synes at kunne forklares som blot afhængende af en yngre Alder.

Jeg skal begynde med at anføre de Forhold, hvori den viser Lighed med *Asp. decagonus*. Først er Farven omtrent den samme, næmlig lyst gulbrun med Spor af nogle mørke Skjolde paa Siderne og med noget Sortagtigt paa Halefinnen og Brystfinnen. Dernæst ere Pandserets Vinkler stærkt og skarpt fremtrædende, og den Torn, som udgaaer fra hver Plade eller Skjold, spids og vel affondret baade fra den foregaaende og den efterfølgende; (dog dette selv i en endnu højere Grad end hos *Asp. decagonus*, hvorfor Artsnavnet derved er foranlediget). Endvidere har Hovedet, ligesom hos *Asp. decagonus*, tre Par Torne, det første paa Snuden, det andet over Djnene, det tredie i Nakken. Endelig ere Kroppen og den forreste Deel af Halen ottekantede, den ba-

geste Deel sexkantet. Rygfinnerne begynde og ophøre med samme Skjælkrække, og Antallet af Skjælkrækkerne fra Hovedet til Halefinnen synes omtrent at være det samme.

Blandt de Forhold, hvori derimod den nye Art fjærner sig, skal jeg først omtale det, som først falder i Øjne, og tillige vel er det vigtigste: Kjæbernes og Snudens Beskaffenhed.

Kjæberne ere omtrent ligelange, men da Munden er temmelig stærkt opstigende (hvad hos *Asp. decagonus* ikke er Tilfældet), kommer Underkjæben til at rage ganske lidt frem foran Overkjæben; og ligeledes foran Snuden, som slet ikke træder ud over Overkjæben. Blandt Omstændigheder, som maaskee er mindre væsentlige, og tildeels kunde forklares som Udtryk for den yngre Alder, bemærkes, at Hovedet er noget mere fladtrykket, Snuden mere jævnt bred og afftumpet i Enden; at Skjæggetraadene, hvoraf jeg paa Underkjæben har kunnet iagttage tre Par, ved Mundvigene to Par, ere korte, tykke, cylindriske eller pølsedannede, istedetfor at fremstille tynde, tilspidsede Traade; at Snudens Tornepar er rettet lige op istedetfor ud mod Siderne; at de to andre Tornepar forholdsvis ere af en betydeligere Størrelse, samt endelig at det i Nakken anbragte ikke udgaaer Linie med det over Øjet, men længer inde og fra et Par Sideskamme, som Øjetornene udsende under en Vinkel indad.

Brystfinnerne ere længere end Hovedet, og udgjøre mere end $\frac{1}{4}$ af Totallængden. Deres Spidser naae Gadborfinnens anden eller tredje Straale, og omtrent den syttende Række af Rygstjællene (hos *Asp. decagonus* naae de kun omtrent Gadborfinnens forreste Rand og den fjortende Række af Rygstjællene).

Bugfinnerne have næsten Brystfinnernes halve Længde og omtrent $\frac{1}{8}$ af Totallængden, men naae desuagtet ikke til Gadboretts forreste Rand; deres Rod er næmlig adskilt fra dette ved fem, eller maaskee endog sex Skjælkrækker. Derimod

findes kun fire Skjæl-rækker mellem Gadborets bageste Rand og Gadborfinnens Begyndelse.

Første Rygfinne er lavere end hos A. decagonus (liggende ned strækker den sig kun gennem syv Skjæl-rækker, hos A. decagonus gennem ti); anden Rygfinne derimod højere; den strækker sig gennem fjorten Skjæl-rækker (hos Asp. decagonus gennem ti), og det Samme er Tilfældet med Gadborfinnen, som ligeledes udstrækker sig over fjorten Skjæl-rækker (hos A. decagonus kun gennem elleve). Et Forhold, hvorved denne Art let og bestemt adskilles fra Asp. decagonus, er: at Halen i sin hele Længde er temmelig stærkt sammentrykket, af større Højde end Brede; og at de Binkler, som dannes langs Ryg- og Buglinien ved Skjæl-rækkernes Sammenstøden, ere spidse, medens de hos Asp. decagonus ere stumpe i den Grad, at de nærme sig meget stærkt til at blive rette Linier.

Dette er Alt, hvad jeg for Tiden kan meddele om denne lille Fisk; dog troer jeg, det vil være tilstrækkeligt til at vise dens Artsforskjællighed fra de hidtil bekjendte Aspidophori. Finnernes Straaletal vilde jeg ikke være istand til at angive med nogen Nøjagtighed, uden en betydelig Beskadigelse af Exemplaret, hvilken jeg ønsker at undgaae; og derfor anføres intet Tal. Da Udmaalingerne hos en saa lille Fisk heller ikke vilde kunne gennemføres blot med en tilnærmende Nøjagtighed, indskrænker jeg mig til at anføre nogle saa Maal af saadanne, som med størst Nøjagtighed kunne gives.

Udmaalinger.

Totallængde 16^{'''}.

Hovedets Længde 3³/₅^{'''}.

— Brede 2^{'''}.

Brystfinnernes Længde 4¹/₂^{'''}.

Bugfinnernes Længde 2^{'''}.

Afstand fra Snudespidsen til første Rygfinne 5^{'''}.

— — — — Gadboret 5¹/₂^{'''}.

Halefinnens Længde 2¹/₂^{'''}.

Den Gruppe af *Aspidophori*, hvortil nærværende Art hører; næmlig de, som have Kjæberne ligelange, eller Underkjæben endog længst, vil jeg til en Oversigt opstille saaledes:

A. Maxilla inferior superiori longior; aculei rostri nulli	}	Asp. dodecaedrus.	
		Asp. rostratus.	
		Asp. lævigatus.	
B. Maxillæ æquales	}	cirri maxillarum nulli	Asp. quadricornis.
			Asp. superciliosus.
		cirri maxillarum	Asp. spinosissimus.

Forresten kan Arten foreløbigt diagnosteres saaledes:

Aspidophorus spinosissimus. Caput depressum, rostro lato, obtuso. Corpus compressum. Tria aculeorum capitis paria, primum minutum rostrale, secundum supraorbitale tertiumque nuchale maxima. Cirri anguli oris maxillæque inferioris pauci, brevissimi, crassi, cylindrici. Processus spiniformes squamarum prominentes, acuti, distantes. Inter pinnas ventrales et anum sex squamarum series, inter anum et pinnam analem quatuor. Pinnæ pectorales quartam longitudinis animalis partem superant, capiteque multo sunt longiores.

7. *Icelus hamatus* Kr.

Et Par smaa Individier af den nedenfor beskrevne Art (intet af dem sønderligt mere end to Tommer langt) fangedes i Havnen Belsund paa Spitsbergen med Østersstraben paa en halv Snees Favnes Dybde mod Slutningen af Juli Maaned.

Farven er gulbrun, marmoreret baade paa Krop, Hoved og Finner med mørkt Kastaniebrunt; nederst paa Siderne og paa Bugen bliver Farven noget metallisk eller perlemoderagtig.

Formen stemmer vel temmelig meget overeens med den for Ulkearterne sædvanlige, dog saaledes, at baade Hoved og Krop ere noget sammentrykkede, eller have større Højde end

Brede. Den største Højde indeholdes omtrent fire Gange, den største Tykkelse $4\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden.

Hovedet har en betydelig Storrelse, da dets Længde til Gjællelaagets bageste Flig udgjør lidt mere end en Trediedeel af Totallængden. Ogsaa Djæet er stort, da dets Længdegjennemsnit næsten er ligt med en Trediedeel af Hovedets Længde, og overgaaer Snudens Længde lidt; det er af elliptisk Form, eller har kjendeligt større Længde- end Højdegjennemsnit, og ligger meget højt, saa at Djehulens øverste Rand skjæres ind i Panden, hvorfor ogsaa Panden mellem Djæene er meget smal (dens Brede kun omtrent $\frac{1}{4}$ af Djæets Længdegjennemsnit). Naar Munden er lukket, lægger Dverkfjæben sig saavel fortil som paa Siderne ud over Underkfjæben, og Dverkfjæbebenets bageste Rand naaer forbi Midten af Djæets Længdegjennemsnit. Paa Mellemkfæbebenene, Underkfæbebenene, Plougskjæbebenet og Ganebenene findes meget smaa Tænder. En tynd Hududvidelse iagttages bag Tænderne i Dverkfjæben. Tungen ligger langt tilbage, er vel adskilt fra Underkfæben, tyk, bred, konvex, glat, i Enden stump afrundet. Under Midten af Underkfæbens forreste Rand bemærkes en temmelig tydelig Hageknude, og paa Underfladen af hver af dens Grene tre store Gruber eller Abninger for Sliimudføring. Dverkfæbebenene ere store, aarebladdannede. Mellemkfæbebenene udvide sig stærkt paa den bageste Rand, men tilspidises atter mod Enden, og deres bagudrettede Apofyse er meget stor, naaer næsten op imellem Djæene, og danner en stærkt fremragende Knude eller Puffel paa Snuden. Munden er imidlertid ikke fremstydelig i Forhold til Apofysens Længde. Paa hver Side af den nysomtalte Knude bemærkes en, fra Næsebenene udgaaende, stor, meget spids, lidt tilbagekrummet Torn. Tæt op til Roden af denne Torn fortil sees den lille, runde Abning for det forreste Næsebor, og i et meget lille Mellemrum bag

dette findes et, forholdsvis temmelig langt, Hudrør, i Enden af hvilket det bageste Næsebor aabner sig: under og lidt bag dette er en stor, rundagtig Slimudføringsaabning. Panden, hvis Smalhed mellem Dinene allerede er omtalt ovenfor, danner en temmelig dyb Kende. Infraorbitalbenenes Række er smal, og har langs den nederste Rand adskillige Udsnit og Gruber for Slimkirtler. Det halvmaanedannede Forgjællelaags Rand er væbnet med fire Torne, af hvilke den øverste er dobbelt, eller fløftet i to, lidt krummede, bag- og opadrettede Grene; den anden er rettet bag, men dog med Spidsen bøjet lidt ned; den tredje er krummet meget stærkere ned (stundom har jeg fundet den dobbelt ligesom den øverste); endelig er den fjerde rettet ned og lidt frem; denne sidste er isørigt ganske ret, medens de øvrige alle ere noget frogformede. Gjællelaagsstykket er lille, triangulært; dets nedadrettede Vinkel, der ligger op til Forgjællelaaget, er uddraget til en, rigtignok svag, Torn, som næsten krydser Forgjællelaagets tredje Torn. Gjællestraalernes Antal har jeg kun fundet at være sex; deres Form er den sædvanlige. Af de fire Par Gjællebuer er den indre tæt fastvoret, med en Række fuldkomment udviklede Gjælleblade og en anden noget rudimentær (bestaaende af korte, men brede Blade). I Rækken fremtræde to store, sammentrykkede, tilspidsede, lidt tilbagebøjede Knuder eller Torne, og foran hver af disse findes ligesom Rudiment af en anden, meget mindre Knude.

Rygfinnen, som tager sin Begyndelse omtrent over Forgjællelaagets øverste Torn, bestaaer af ni, meget tynde og bøjelige Pigstraaler, hvilke, med Undtagelse af de to første, ere stillede vidt fra hverandre. Straalerne tiltage i Længde til den femte (inklusive), dog kun svagt, da første kun er meget lidt kortere end den anden, og saa fremdeles; de sidste Straaler derimod aftage meget raskt, og den niende er næsten umær-

kelig. Den forbindende Hud mellem Straalerne overmaade tynd og gjennemfigtig.

Anden Rygfinne er adskilt fra første ved et lille, men tydeligt, Mellemrum (to Straaler vilde udfylde det), og har omtrent dobbelt saa stor Længdestrækning som første Rygfinne, men overgaaer den ikke betydeligt i Højde. Straalerne tiltage lidt i Længde indtil sjette eller syvende; de sidste aftage kun i ringe Grad. Straalerne ere alle leddede (de første dog kun i Spidsen), men ingen af dem fløstede. Antallet 20.

Brystfinnerne have den hos Ulfene sædvanlige Form og Bessaffenhed, og bestaae af sytten, leddede men ufløstede, Straaler. Spidserne af deres længste Straaler naae forbi Gadborfinnens Begyndelse.

Bugfinnerne, hvis Afstand fra Snudespidsen omtrent udgjør $\frac{1}{4}$ af Totallængden, ere smaa, (deres Længde indeholdes mere end sex Gange i Totallængden), smalle, og synes ved en løs Betragtning kun at have to Straaler, skjøndt man ved nærmere Undersøgelse finder dem sammensatte af fire Straaler; de to første Straaler ere næmlig indbyrdes saa nøje forenede, ligesom ogsaa de to sidste Straaler, at de først ved Dissektion kunne adskilles tydeligt; første Straale er en tynd og spids Pigstraale, omtrent halvt saa lang som tredie, der er den længste; anden Straale staaer i Længde omtrent midt imellem første og tredie; fjerde er den korteste. Bugfinnernes Spidse naaer ikke ganske hen til Gadboret's forreste Rand.

Gadboret, hvis Afstand fra Snudespidsen udgjør lidt mere end $\frac{2}{3}$ af Totallængden, har Form af en Tværspalte; tæt bag denne er en lille, konisk og tillige noget fladtrykket Gadborpapille anbragt.

Gadborfinnen begynder et Stykke bag Gadboret og bag anden Rygfinnes Begyndelse, og bestaaer af sexten leddede, men ikke fløstede, Straaler. Skjøndt anden Rygfinne ophører

i ikke ubetydelig Afstand fra Halefinnens Rod, saa er Gadborfinneren dog endnu meget længer fjærnet fra den, og den har altsaa meget ringere Længde end anden Rygfinne; ogsaa er den noget lavere.

Halefinnen er kort (dens Længde indeholdes henimod ni Gange i Totallængden), næsten lige affaaeren, og bestaaer af elleve, ikke klostede Straaler, foruden et Par kortere paa Siderne.

Huden er i det Hele taget nogen og glat; dog maa som Undtagelse deraf mærkes, at en Række smaa Beenstjолde strækker sig, omtrent i Fortsættelse med den i Nakken fremtrædende store Knude, hen langs hver Side, temmelig nær Rygfinnerne, og fortsættes lige til Halefinnens Rod; Rækken bestaaer af 40 Beenstjолde, der have en noget uregelmæssigt oval eller firkantet Form, og paa den ydre Side ere forsynede hvert med en paatværs stillet og lidt bagud hældende Beenkam, hvis Rand er væbnet med et forskjælligt Antal (oftest dog fire eller fem) stærke og spidse Torne. Ogsaa bestaaer den, over Brystfinnerne stærkt bøjede, Sidelinie af tornevæbnede Beenkanaler, omtrent i lige Antal med den ovenbeskrevne Skjoldrække (jeg har næmlig talt 41 eller 42). Disse Kanaler ere i Begyndelsen af en mere uregelmæssig Form og væbnede med flere Torne, saavel foroven som forneden; efterhaanden aftager Tornenes Antal, og Formen bliver mindre uregelmæssig; mod Enden af Halen have Kanalerne en næsten cylindrisk Form, og ere kun væbnede hver med tre Torne, som sidde i en Længderække. Bugtningen, som Sidelinien danner over Brystfinnerne, bestaaer omtrent af 15 Beenkanaler, Sideliniens derpaa følgende lige Deel af omtrent 26 eller 27. Ogsaa paa Siderne og Bugen bemærkes nogle Torneskæl, dog kun sparsomt og adspredt. Huden paa den bageste Deel af Hovedet (Nakken og Gjællelaagstykket) antager et kornet eller chagrinagtigt Udseende, hvilket ogsaa

er Tilfældet med Huden paa Ryggen mellem den øverste Skjæl-
række og Rygfinnerne.

Bughulens Længde omtrent lig med $\frac{1}{4}$ af Totallængden.
Peritonæum sølvfarvet. Leveren lyst gulbrun, stor,
indtagende hele Bughulens venstre Side lige til Gadboret, li-
geledes udfyldende Bughulens forreste Ende foran og omkring
de øvrige Indvolde, og tildeels trængende sig ind mellem disse
og Bughulens øverste Ræg; den højre Lap derimod rudimentær.
Maven ikke meget videre end det korte Spiserør, i Form
af en Blindsæk, med en lidt tilspidset opstigende Deel. Om-
kring Portneren ere paa den nederste Side i en Halvkreds
syv Blindtarme af meget forskjællig Størrelse anbragte.
Ovenover Blindtarmene, paa højre Side af Maven, mellem
dens sækkformige Deel og Portnerdelen, ligger Milten, af kort,
bred, noget prismatisk Form. Tarmen løber først til Bug-
hulens bageste Ende tæt ved Gadboret, drejer sig derpaa, for
at begive sig op mod Blindtarmen, og vender endelig tilbage
til Gadboret. Den udfoldede Tarmekanal stemmer, naar Mave
og Spiserør medregnes, i Længde omtrent med Dyrets Total-
længde. Maven er meget muskuløs, indvendigt med over-
maade stærkt fremtrædende, bladagtige Folder i stort Antal
(omtrent 16). Svømmeblære har jeg ikke iagttaget.
Nyrerne stærkt udviklede, ledsagede af en lille, tykhudet Urin-
blære. Rognsækkene korte, sækdannede, adskilte næsten
lige til deres Udføringsgang. Hos et Individ af omtrent 26 Liniers
Længde fandtes i de $3\frac{1}{2}$ Linier lange Eggesække endeel store,
meget udviklede Æg; men den større Masse syntes allerede
udgydt. Deraf kan deels slattes, at Legetiden maa falde i
Juli, deels, at Fisken næppe opnaaer nogen betydelig Størrelse,
efterdi den allerede med omtrent to Tommers Længde er avle-
dygtig. Ryghvirvlernes Antal er 41.

Udmaalinger.

Totallængde: 26'''.

Største Højde (omtrent over Rygfinnens Begyndelse): $6\frac{1}{3}$ '''.

Højde foran Halefinnens Rod: $1\frac{1}{2}$ '''.

Største Tykkelse (over Hovedets bageste Deel): $5\frac{2}{3}$ '''.

Hovedets Længde fra Snudespidsen til Gjællelaagets bageste Flig: $9\frac{1}{3}$ '''.

Afstand fra Snudespidsen til Djebulens forreste Rand: $2\frac{2}{3}$ '''.

Djets Længdegjennemsnit: 3'''.

Djets Højdegjennemsnit: $2\frac{1}{2}$ '''.

Afstand fra Snudespidsen til Overkjaebebenets bageste Rand, naar Munden er lukket: $4\frac{1}{2}$ '''.

Det opspilede Gabs Højde: 4'''.

Det opspilede Gabs Brede: 3'''.

Underkjaebens Længde til Ledforbindelsen: $4\frac{2}{3}$ '''.

Længden af Mellemkjaebebenens Apofyse: 2'''.

Pandens Brede mellem Djene: $\frac{2}{3}$ '''.

Afstand fra Snudespidsen til første Rygfinnes Begyndelse: $8\frac{2}{3}$ '''.

Første Rygfinnes Længdestrækning: $4\frac{1}{2}$ '''.

— — største Højde: 3'''.

— — Afstand fra anden Rygfinnes Begyndelse: 1'''.

Anden Rygfinnes Længdestrækning: $8\frac{1}{2}$ '''.

— — Højde: 4'''.

— — Afstand fra Halefinnens Rod: 3'''.

Brystfinnernes Længde (fra Roden under Bugen til Spidsen af den længste Straale): $7\frac{1}{4}$ '''.

Brystfinnernes Brede ved Roden: 3'''.

Afstand fra Snudespidsen til Bugfinnernes Rod: 7'''.

Bugfinnernes Længde: 4'''.

— Brede ved Roden: $\frac{1}{2}$ '''.

Afstand fra Snudespidsen til Gadboretts forreste Rand: $11\frac{1}{3}$ '''.

— — Gadboretts bageste Rand til Gadborfinnens Begyndelse: $1\frac{1}{8}$ '''.

Gadborfinnens Længdestrækning: 6'''.

— Højde: 3'''.

— Afstand fra Halefinnens Rod: $4\frac{1}{2}$ '''.

Halefinnens Længde: 3'''.

Den her beskrevne Fisk gjør, saavel ved sin Form i Almindelighed som ved sin Hudbevæbning, en Overgang mellem Slægterne Cottus og Triglops; ogsaa viser den et nært Slægtskab til Trachidermus Heck., uden dog, som jeg troer, at kunne forenes med nogen af de to sidstnævnte Slægter. For at gjøre dette tydeligt, holder jeg det for nødvendigt, her at meddele disses Karakteristik. Men, da Slægten Triglops, som for en Deel Aar siden foresloges af Reinhardt, endnu ikke er bleven tilstrækkeligt karakteriseret af denne Forfatter*), maa jeg selv her tillade mig et Forsøg paa dens Begrænsning.

Triglops Reinh.

Caput mediocre, subcompressum, corpore vix latius, aculeis armatum præoperculi (nullis vero operculi), squamis destitutum. *Cauda* elongata, gracilis, subconica, subdepressa. *Dentes* acerosi, minutissimi maxillarum anticique vomeris marginis. *Os infraorbitale* anterius dilatatum. *Radii* membranæ branchiostegæ septem. *Pinnæ* dorsales duæ discretæ; ventrales sub pectoralibus sitæ, quinqueradiatæ; omnes pinnarum radii indivisi, radiis pinnæ caudalis exceptis. Utrique ad latera pinnarum dorsalium *series laminarum ossearum* continua. *Linea lateralis* tuberculis composita osseis. Infra lineam lateralem *series* plurimæ obliquæ, discretæ, squamis vel ossiculis dentatis formatae. *Branchiæ* completæ et liberæ quatuor: *pseudobranchia* magna lunaris. *Vesica* aërea nulla. *Intestina coeca* plura. *Papilla analis* maris.

*) Det er i Oversigten af Vidensk. Selskabs Forhandlinger 1829—1830, at R. først omtaler denne nye Slægtsform, og bemærker, at den adskiller sig fra Slægten Cottus ved „det forholdsviis mindre Hoved, Formen af Brystfinnerne, det fortil bredere Pjerandbeen og den i smalle, skjæve Tværbaand uddannede Hud.“ Vid. Selsk. natur. og math. Afb., femte Bind, S. LII. Forfatteren har ikke senere meddeelt noget Bidrag til dens yderligere Beskrivelse, men snarere udtrykt Tvivl, om den som Slægt burde adskilles fra Cottus. See Vid. Selsk. natur. og math. Afb. VII, 118.

Tr. Pingelii Reinh. Diameter oculi longitudinalis tertiam ferme longitudinis capitis partem, triplamque fere frontis inter oculos latitudinem æquat, longitudinemque rostri superat. Præoperculum quatuor armatum aculeis, duobus marginis posterioris, duobus inferioris. Linea lateralis 47—48 composita tuberculis osseis. Laminae osseæ umbone instructæ 23—24 utrinque (ab initio pinnæ dorsalis primæ ad mediam ferme pinnam dorsalem secundam). Longitudo capitis quartam longitudinis piscis partem ferme æquat, altitudine latitudineque piscis duplo vero est major. Papilla analis maris maxima. Color supra fuscus, infra argenteus, maculis laterum nigricantibus, fasciisque transversis pinnarum pectoralium obscuris. Numerus radiorum pin. dors. 12+24; pector. 18; ventr. $\frac{1}{5}$; anal. 24; caud. 12.

(24—25)

Den fortrinlige Ichthyolog Heckel har (Ann. d. Wien. Museums II, 1, 159 flg.) givet følgende Karakteristik af Slægten

Trachydermus.

Corpus fusiforme. *Caput* depressum, spinis variis instructum, appendicibus membranaceis nullis. *Dentes* in maxilla utraque, in vomere et in palato. *Radii* branchiostegi sex. *Pinnæ dorsales* duæ, aut separatæ aut basi conjunctæ. *Pinnæ ventrales* radiis quinque, sub pectoralibus sitæ. *Squamæ* nullæ; cutis aspera.

Paa følgende Maade mener jeg at kunne karakterisere Slægten

Icelus Kr.*).

Forma subcompressa, altior quam lata. *Caput* magnum, aculeis armatum rostri, præoperculi, operculi et nuchæ, squamis vero destitutum. *Dentes* acerosi, minutissimi maxillarum, vomeris ossiumque palatinorum. *Radii* membranæ branchiostegæ sex. *Pinnæ dorsales* duæ discretæ; ventrales sub pectoralibus sitæ, quatuor compositæ radiis;

*) Icelus, Søn af Søvnguden Hypnos. Navnet valgt med Hensyn til Ufearternes Dorsthed, saavel som til den nordlige Bopæl, nogle af Oldtidens Forfattere anviste Søvnguden.

omnes pinnarum radii indivisi. Utrique a nucha usque ad basin pinnæ caudalis *series scutorum osseorum* continua prope pinnas dorsales. *Linea lateralis* tuberculis composita osseis. *Squamæ* ciliatæ laterum et abdominis raræ et sparsæ; ceterum cutis nuda.

Efter de Principer, som nu følges i Ichthyologiens Behandling, og som man maaskee tildeels begynder at overdrive, kan der ikke være nogen Tvivl om Affsondringen af Slægten *Icelus* fra *Cottus* og *Triglops*, hvortil Tandforholdet alene fuldkomment berettiger. Derimod turde det vistnok synes tvivlsom, om der er tilstrækkelig Grund til at affsondre *Icelus* fra *Trachydermus*. Jeg indrømmer, at de vistnok staae hinanden meget nær. Saavidt Slægten *Trachydermus* hidtil er bekjendt, indskrænker Forskjællen sig til, at *Icelus* har Hovedet sammentrykket, medens *Trachydermus* har det fladtrykket som de egentlige Ulke, og at den sidste savner Torne paa Gjællelaagsstykket og i Nakken, saavel som den for *Icelus* saa karakteristiske Bæbning af Ryg og Sidelinie, hvilken den har fælleds med *Triglops*; hertil kommer endnu, at *Trachydermus* har en Straale mere i Bugfinnerne, og at Straalerne i Brystfinnen, anden Rygfinne og Halefinnen for en Deel ere klostede. Forholdet af Gjæller og Indvolde hos *Trachydermus* er endnu ubekjendt. *)

Foreløbigt foreslaaes følgende Diagnose for

***Icelus hamatus* Kr.**

Caput tertiam longitudinis partem æquat aut parum superat, *al-
titudo* ferme quartam partem complet. *Frons* inter oculos perangusta

*) Hvis man vilde forene Slægten *Icelus* med *Trachydermus*, maatte den sidste Slægtskarakter væsentligt forandres. Slægten *Trachydermus* grunder sig paa en Art fra de philippinske Der, hvilken Omstændighed har bidraget noget til at bestyrke mig i den Tro, at de to omhandlede Slægter, efter en umiddelbar Sammenligning og nøjere Undersøgelse, næppe ville kunne forbindes under et Navn.

(quartam ferme diametri orbitæ longitudinalis partem obtinet). *Maxilla superior* longior; *maxilla inferior* foveis glandularibus ramorum trinis instructa magnis. *Aculei* præoperculi quatuor, quorum tres superiores hamati, summus bifurcatus; unicus *operculi* aculeus debilior. *Pinnæ pectorales* capite breviores. *Color* fulvus maculis plurimis fuscis. Numerus radiorum

pinn. dors. 9 + 20; pect. 17; ventr. $\frac{1}{3}$; anal. 16; caud. 11.

Icelus uncinatus Reinh.

En grønlandsk Ulkeart, fanget ved Rennortalik i Julianehaabs Distrikt, er af Reinhardt opstillet under Navnet *Cottus uncinatus* (Bid. Selsk. Forhandl. 1833—1834). Da den skal udmærke sig fra andre Ulkearter ved at besidde Tænder paa den forreste Deel af Ganebenene, foruden de sædvanlige i Kjæberne og paa Plougskjærbenet, maa den upaatvivleligt henhøre enten under Slægten *Trachydermus* eller *Icelus*, og rimeligst maa skee under den sidste. Eftersom jeg imidlertid ikke har haft Lejlighed til at undersøge den omhandlede Art, kan jeg for Tiden Intet derom afgjøre. Antaget, at den maa regnes til Slægten *Icelus*, kan man af de faa om den ved R. meddeelte Bemærkninger med Sikkerhed uddrage, at den ikke vil falde sammen med *Ic. hamatus*. Den har næmlig kun to Pigge paa Forgjællelaaget, i Rygsfinnerne 8 + 13 Straaler, i Gadborsfinnerne 11. Derimod ligner den ovenstaaende Art deri, at Forgjællelaagets øverste Pig er bøjet frogformigt opad og ved Roden er forsynet med en lille fremstaaende Spids. — En anden grønlandsk Ulkeart, *Cottus bicornis* Reinh., synes at høre til samme Gruppe, og at staae *Ic. hamatus* endnu nærmere, men den skal have syv Gjællestraaler.

Phobator tricuspis.

Endnu kan med Hensyn til de nordiske Ulkearter bemærkes, at den af Fabricius under Navnet *Cottus Gobio* beskrevne Ulk, hvilken af Reinhardt senere er benævnet *Cottus tricuspis*, ligesaa lidt som de to sidstnævnte Arter kan forblive i

Slægten Cottus, efterdi den mangler Tænder paa Plougstjærbenet, og altsaa kun besidder Kjæbetænder. Hertil kan endvidere føjes det ikke uvigtige Forhold, at dens Mellemkjæbebeen ere langt kortere end hos de egentlige Ulke, hvorved dens Tandbevægning betydeligt svækkes. Ogsaa er dens Hale forholdsviis længere, hvorved Forholdet mellem Hovedet og Totallængden forandres. Jeg foreslæaer for den nye generiske Gruppe, som maa dannes, Navnet Phobetor*). Arten synes temmelig udbredt i Polarhavet; idetmindste forekommer den ret hyppigt ved Spitsbergen, hvor jeg erholdt flere Individer af den, end af nogen anden Fisk.

8. Caracanthus typicus Kr.

Den, efter min Formening, nye Art og Slægt, hvis korte Beskrivelse jeg her skal meddele, kjender jeg kun af et eneste, ikke halvanden Tomme langt Individ, som er fanget i Sydhavet ved Dwaihi.

Formen fremstiller en stærkt sammentrykket og høj Dval, der mod Halen bliver lidt spidsere. Medens Dvalens Regelmæssighed bagtil afbrydes af den fremtrædende Hale, forstyrres den derimod aldeles ikke fortil ved nogen Fremspringen af Snuden.

Farven er paa Ryg og Hoved rødligtbrun med en Mængde lyse Smaaplætter, paa Bugen og det Nederste af Siderne smukt orangegul med mangfoldige fortagtige Punkter; Underkjæben og Struben hvidgraa; ligeledes et stort, graaligt, noget halvmaanedannet Skjold paa hver Side bag og under Brystfinnerne; Finnerne ere smudsigt brune undtagen Bug- og Gadborsfinnerne, der ere lyse.

Skjæl iagttages ikke, men Legemet er i disses Sted tæt bestrøet med overmaade smaa, mørke, koniske Papiller eller

*) Phobetor, ligesom Icelus, en Søn af Hypnos.

Hudlapper; paa Hovedet og den forreste Deel af Ryggen tillige med smaa hornagtige Torne. Det er disse Papiller, der frembringe de ved Farven omtalte mørke Punkter, og næsten give Fisken Udseende, som om den var bedækket med smaa Haar eller Børster. Forholdet minder iøvrigt om et lignende hos flere Agriopus-Arter.

Hovedet af større Højde end Længde, med næsten lodret nedstigende Pande, og altsaa stærkt afstumpet eller næsten aldeles ingen Snude. Njet temmelig lille, næsten kredsrundt, anbragt højt oppe og tillige meget langt fremme. Tæt foran Djnene to Par kredsrunde, noget rørdannede Næsebore, det ene Par ovenover det andet.

Infraorbitalbenet meget stort og bagtil artikulere med Forgjællelaaget, fortil uddraget i en meget stor og stærk, næsten lodret nedstigende og i Linie med Mundvigene naaende Pig.

Forgjællelaagets bageste Rand er væbnet med fem meget stærke Pigge eller Torne, der indtage hele Forgjællelaagets Højde, og ere triangulære eller forsynede med en bred Basis; de to nederste ere de største, og ere rettede lidt skraat ned, medens de to øverste omtrent ere vandrette. Gjællelaaget ender med to Torne, mellem hvilke et dybt, vinkelformigt Udsnit findes; Tornene ere rettede lige bagud, den underste lidt kortere end den øverste. Mellemgjællelaaget uddraget i to, under Forgjællelaaget tildeels skjulte, Torne, af hvilke især den forreste, næsten lige bagudrettede, er meget stor. Undergjællelaaget tyndt, hudagtigt, uden Torne, skjult under Gjællelaagsstykket. Sex Gjællestråler, af hvilke dog den sidste er saa særdeles lille, at jeg ikke har aldeles kunnet overttyde mig om dens Tilstedeværelse. Fløjelstænder i begge Kjæber, men ingen paa Plougskjærbenet eller Ganebenene. Mellemkjæbebenene temmelig smaa, saa at de, naar Munden opspiles, ikke

danne hele Gabet's øverste Halvkreds, men mod Siderne suppleres af Dverkfjæbebenene, der dog ingen Tænder bære. Gabet stærkt opstigende, forholdsvis af ikke ubetydelig Størrelse.

To Rygfinner, den forreste med otte Pigstraaler, den bageste, som støder temmelig nær op til den forreste, med en Pigstraale og tolv bløde Straaler. Rygfinnerne ere temmelig lave, den forreste med halvmaaneformigt Omrids, den anden bagtil lidt tilspidset (eller med Straalerne lidt forlængede); de leddede Straaler ere tildeels lidt forgrenede. Brystfinnerne korte, men meget brede, med 13 Straaler, der alle ere enkelte. Bugfinnerne lidt foran Brystfinnernes Rod, aldeles rudimentære, bestaaende af en meget lille Pigstraale og to leddede Straaler. Gadborfinnen bestaaer først af to isolerede Pigstraaler (indbyrdes forenede, men affondrede fra den øvrige Gadborfinne); et ikke ubetydeligt Mellemrum adskiller dem fra Gadborret ligesom fra den egentlige leddede Gadborfinne; denne sidder langt tilbage mod Halen, og har tolv Straaler. Den korte, i Enden afstumpede eller ovalt afrundede Halefinne bestaaer af femten eller sexten Straaler, der tildeels ere klostede. Sidelinien strækker sig meget skraat ned næsten indtil Ryg- og Gadborfinnens Dphør, hvorpaa den bliver horizontal; den er meget tydeligt betegnet; de slimudførende Kanaler ere tildeels (omtrent i den første Halvdeel) rettede opad.

Udmaalinger.

Længde: 16".

Største Højde: 8".

Højde foran Halefinnens Rod: 2".

Største Tykkelse: $3\frac{1}{2}$ ".

Hovedets Længde til Gjællelaagets bageste Rand: $6\frac{1}{4}$ ".

Djets Diameter: $1\frac{1}{3}$ ".

Det opspilede Gabs Højde: 3".

Pandens Brede mellem Dinene: 1^{'''}.

Afstand fra Snudespidsen til første Rygfinne: 6^{'''}.

Længden af første Rygfinne: 3½^{'''}.

Højden af første Rygfinne: 1½^{'''}.

Længden af anden Rygfinne: 4^{'''};

Anden Rygfinnes Afstand fra Halefinnens Rod: 1½^{'''}.

Brysfinnernes Længde: 2¾^{'''}.

— Brede ved Roden: 2¼^{'''}.

Fra Snuden til Bugfinnerne: 6⅓^{'''}.

Bugfinnernes Længde: ⅓^{'''}.

Fra Snudespidsen til Gadboret: 9^{'''}.

Længden af Gadborsfinnens bløde Deel: 3½^{'''}.

Halefinnens Længde: 2⅓^{'''}.

Til hvilken Familie den her beskrevne Fisk bør henføres, synes mig ikke tvivlsomt. Saavel Forholdet af Infraorbitalbenet som andre Omstændigheder anvise den Plads blandt de Pandferkandede (Cataphracti). Den sammentrykkede Form nærmer den blandt disse mest til Scorpæna og de denne nærstaaende Slægter; med Agriopus har den saaledes Forbindelse ved Hudsystemets Bessaffenhed, med Blepsias ved Bugfinnernes lidet udviklede Tilstand, med Apistes ved det til en Torn udtagne Os infraorbitale o. s. v. Paa den anden Side forekommer den mig at danne en Tilnærmelse til visse Scomberoidei (Rhombus, Stromateus, Vomer o. s. v.) ved Kroppens Højde, Snudens Forsvinden, de to temmelig langt foran Gadborsfinnen stillede Pigstraaler o. s. v. Paa følgende Maade foreslaaer jeg at karakterisere Slægten.

Caracanthus*), novum, ad Cataphractos referendum, genus.

Forma valde compressa, ovalis. *Rostrum* brevissimum, truncatum. *Dentes* acerosi ossium intermaxillarium maxillæque inferioris.

*) Καρῆ, caput, ακανθός, aculeus.

Radii membranæ branchiostegæ sex (?). *Os infraorbitale* antice aculeo armatum. Duæ *pinnæ* dorsales sat humiles; *pinnæ* pectorales breves, radiis formatæ simplicibus; *pinnæ* ventrales prorsus rudimentariæ; duo *pinnæ* analis aculei, a radiis mollibus sat magno distincti intervallo. *Squamæ* nullæ; plurimæ vero papillulæ ubiqve cutaceæ.

Car. typicus Kr.: duplo longior quam altus; supra fuscus maculis albicantibus, infra aurantiacus punctis nigricantibus; aculeis marginis præoperculi postici quinque, binis operculi et interoperculi; aculeo ossis infraorbitalis maximo, verticaliter ferme descendente. Caput $\frac{2}{5}$ longitudinis piscis fere æquans, altius quam longum, supra minutissimis armatum papillulis conicis corneis, ut et anterior dorsi pars. Linea lateralis usque ad mediam ferme pinnam dorsalem posteriorem et pinnam analem oblique descendit; posterior ejus pars horizontalis. Pinna caudalis obtuse rotundata. Numerus radiorum *pinnæ* dors. $8 + \frac{1}{2}$; pector. 13; ventr. $\frac{1}{2}$; anal. $2 + 12$; caud. 15.

9. Om de nordiske Arter af Slægten *Sebastes*.

Den Artikel over Rødfisken (*Sebastes norvegicus* Cuv.), som findes i første Hæfte af mit Skrift „Danmarks Fiske o. s. v.“ (udgivet i Foraaret 1838), har jeg været nødt til at udarbejde med et meget utilstrækkeligt Materiale, og dengang kjendte jeg kun en nordisk Art af Slægten. Men da jeg kort efter berejste den norske Kyststrækning, benyttede jeg Lejligheden til at underkaste bemeldte Artikel en Revision, ved hvilken jeg troer at have opdaget en ny Art af Slægten *Sebastes*, og tillige har haft den Fornøjelse at berige Videnskaben med en interessant Kjendsgjerning, som ret strax skal nærmere omtales.

Det hedder i det ovenfor citerede Hæfte af Danmarks Fiske, Side 167 Anm. 3: „i Omegnen af Bergen skulle Fiskerne skjælne mellem to Varieteter, hvis vigtigste og maaskee eneste Forskjæl ligger i Størrelsen, da den ene kun skal blive

7 til 8 Tommer lang." Under et Ophold i Bergen i endeel af Sommeren 1839 havde jeg næsten dagligt disse to saakaldte Varieteter for Dje paa Byens Fisketov, og en umiddelbar Sammenligning af Fiske, der vare saa forskjællige i Størrelse og Farve, opvakte den Formodning hos mig, at de dog muligt kunde være særskilte Arter, uagtet jeg ikke kunde opdage ret betydelige Afvigelser i Bygningen. Denne Formodning blev til Visshed hos mig, da jeg den 7de Juli erholdt en Hun af den mindre Sebastes, hvis Eggescæffe vare fyldte med Unger, som ved et svagt Tryk paa Moderens Bug forlode denne. *) Jeg har derfor tillagt den Navnet *Sebastes viviparus*. **) Foruden disse to er i den seneste Tid opdaget en tredie Art (af Stiftamtmand Christie i Bergen), som enten falder sammen med, eller dog staaer meget nær ved, Middelhavets *Sebastes imperialis*. Denne tredie Art har jeg ikke selv iagttaget paa den norske Kyst; men derimod undersøgt et Exemplar, som jeg ved Bytte har erholdt fra det Bergenske Museum ***). Da jeg i min tidligere Beskrivelse, som af

*) Ved de skandinaviske Naturforskeres Møde i Kjøbenhavn, 1840, meddeelte jeg denne, tillige med adskillige andre, ichthyologiske Noticer, og fremviste den paagjældende Hun, tilligemed Ungerne. Da den zoologiske Afdelings Sekretær, i den senere udkomne Beretning over Forhandlingerne ved dette Møde, ikke nærmere angiver disse Noticer, har jeg allerede for længere Tid siden tænkt at offentliggjøre dem her i Tidsskriftet, hvad dog hidtil er bleven opsat fra et Hæfte til et andet. Nu har jeg derimod Anledning til ikke længer at tøve dermed.

**) Under dette Navn har jeg affendt den til adskillige Museer, og er den desuden, for omtrent et Aar siden, stukken i Kobber til det store Reiseværk over den franske Expedition til Skandinavien og Spitzbergen.

***) Dette Exemplar svarer godt til den Beskrivelse af *Seb. imperialis*, som meddeles af Cuvier i *Hist. d. poissons*. Da imidlertid Be-

det Ovenanførte fremgaaer, har sammenblandet *Sebastes norvegicus* og *Sebastes viviparus*, paaligger det mig saavidt muligt at gjøre Ende paa Forvirringen, ved at udhæve, hvad der er betegnende for enhver af Arterne. Angaaende det, de have tilfælles, henviser jeg til min tidligere Beskrivelse.*)

Rødfisken (*Sebastes norvegicus* Cuv.).

Rødfisken har en smuk orangerød Farve, som dog ikke overalt paa Legemet fremtræder med lige Styrke. Hos friske Individier har jeg fundet den røde Farve stærkest paa den forreste Deel af Ryggen, paa Panden, Snuden, Munden, Kinderne, Underkæben, Brystfinnerne, Bugfinnerne, Gadborsfinneren og Halefinneren. Rygfinnen er tildeels lysere, gulagtig; Ryggen ureent rødlig med grønne og graae Skygger, Siderne rødligtgule; Bugen hvid, dog tildeels med røde Masket; Gjællelaagsstykket med Spor af en stor, grøngul Plæt; Mundhulen og Tungen orangerøde, dog med enkelte forte Skygger, især paa Læberne; Gjællehulens indre Beklædning perlemoderfarvet, ligeledes hist og her med forte Skygger.

skrivelsen er temmelig kort, og *Seb. imperialis* ikke vides at være fanget paa de engelske Ryster, kunde en umiddelbar Sammenligning med Middelhavs-Exemplarer vel være ønskelig. Ved denne Art skal jeg iøvrigt ikke opholde mig, efterdi fra en svensk Zoolog, Dyben, snart kan ventes en Beskrivelse af denne og adskillige andre nordiske Fiske, som han tildeels selv har opdaget, tildeels har forefundet i det bergenske Museum.

*) Denne er affattet efter et lille, i Spiritus opbevaret, Exemplar, som jeg nu henfører til *Sebastes viviparus*, og efter to Skeletter af *Sebastes norvegicus*. I en tidligere Tid havde jeg vel ofte nok Lejlighed til at see idetmindste den første af disse Arter i Norge, men da jeg dengang kun løseligt beskæftigede mig med Zoologi, forsømte jeg en dybere Undersøgelse.

Udmaalinger.

- Totallængde: A $19\frac{1}{2}$ "; B $19\frac{1}{4}$ ".
 Største Højde: A $6\frac{1}{2}$ "; B $5\frac{2}{3}$ ".
 Højde over Gadboret: A $5\frac{3}{4}$ "; B $4\frac{2}{3}$ ".
 Halens Højde lidt foran Halefinnens Rod: A $19\frac{2}{3}$ "; B 18 ".
 Hovedets Højde over Midten af Djet: A 4 "; B $4\frac{1}{4}$ ".
 Største Tykkelse (over Gjællelaagsstykket): A $2\frac{5}{8}$ "; B $2\frac{3}{4}$ ".
 Halens Tykkelse foran Halefinnens Rod: A 6 "; B 7 ".
 Hovedets Længde (fra Spidsen af Underkæben, naar Munden er lukket):
 A $6\frac{5}{12}$ "; B $6\frac{1}{4}$ ".
 Afstand fra Spidsen af Underkæben til Enden af Crista occipitalis: A
 $4\frac{1}{3}$ "; B $4\frac{7}{12}$ ".
 Det opspilede Gabs Højde indvendigt: A $3\frac{2}{3}$ "; B $3\frac{1}{2}$ ".
 Det opspilede Gabs Brede indvendigt: A $3\frac{1}{6}$ "; B $2\frac{3}{4}$ ".*)
 Længden af Mellemkæbebenenes Apofyse: A 12 "; B 11 ".
 Længden af Overkæbebenet: A $29\frac{1}{2}$ "; B $27\frac{1}{2}$ ".
 Overkæbebenets Brede i Enden: A 12 "; B 12 ".
 Underkæbens Længde til Ledforbindelsen: A $3\frac{5}{12}$ "; B $3\frac{1}{3}$ ".
 Afstanden fra Underkæbens Spidse til forreste Næsebor: A 20 "; B $19\frac{1}{2}$ ".
 Forreste Næsebors største Gjennemsnit: A $1\frac{1}{3}$ "; B $1\frac{1}{2}$ ".
 Afstanden mellem forreste og bageste Næsebor: A 1 "; B 1 ".
 Største Gjennemsnit af bageste Næsebor: A $2\frac{1}{4}$ "; B 2 ".
 Indbyrdes Afstand mellem de bageste Næsebore: A $11\frac{1}{2}$ "; B $10\frac{1}{2}$ ".
 Afstand fra Underkæbens Spidse til Djehulens forreste Rand: A 2 "; B 2 ".
 Djehulens Længdegjennemsnit: A 18 "; B $18\frac{1}{2}$ ".
 Djehulens Højdegjennemsnit: A 17 "; B 18 ".
 Pandens Brede mellem Djinene: A 15 "; B $14\frac{1}{2}$ ".
 Afstanden fra Djehulens nederste Rand til Hovedets Underflade: A 30 ";
 B 33 ".
 Afstand fra Djehulens bageste Rand til den bageste Rand af Gjællelaa-
 gets Hud: A 35 "; B 33 ".

*) Min tidligere Angivelse, at det opspilede Gab har større Brede end Højde, gjælder hverken for denne eller følgende Art, men er foranlediget ved en Abnormitet hos det beskrevne Spiritus-Exemplar.

Rakkekristaernes*) Længde: A $11\frac{1}{2}''$; B $11\frac{1}{2}''$.

Mindste Brede mellem Rakkens Ramme: A $7\frac{1}{2}''$; B $8''$.

Afstand fra Spidsen af Underkæben til Rygfinnens Begyndelse: A $6''$;
B $5\frac{5}{8}''$.

Rygfinnens Længdestrækning: A $9\frac{1}{2}''$; B $9\frac{1}{4}''$.

— største Højde: A $27''$; B $21''$.

— Afstand fra Halefinnens Rod: A $14''$; B $17''$.

Brystfinnernes Længde: A $4\frac{5}{2}''$; B $4\frac{1}{4}''$.

— Brede ved Roden: A $17\frac{1}{3}''$; B $16\frac{3}{4}''$.

Afstand fra Underkæbens Spidse til Bugfinnernes Rod: A $6\frac{3}{4}''$; B $6\frac{7}{2}''$.

Bugfinnernes Længde: A $3\frac{5}{2}''$; B $3''$.

Afstand fra Underkæbens Spidse til Gadboret's forreste Rand: A $11\frac{1}{2}''$;
B $10\frac{3}{4}''$.

Afstand mellem Gadboret og Gadborsfinnens Begyndelse: A $11''$; B $10''$.

Gadborsfinnens Længdestrækning: A $31''$; B $25\frac{1}{3}''$.

Gadborsfinnens største Højde: A $2\frac{1}{3}''$; B $2''$.

Gadborsfinnens Afstand fra Halefinnens Rod: A $26''$; B $27''$.

Halefinnens største Længde: A $3\frac{2}{3}''$; B $3\frac{7}{3}''$.

Halefinnens ringeste Længde (i Midten): A $2\frac{3}{4}''$; B $2\frac{7}{2}''$.

Underkæbens Symfyse er forsynet med en Beenknude af betydelig Storrelse. Hovedets Længde udgjør næsten en Trediedeel af Totallængden. Djets**) Længdegjennemsnit er

*) Undertiden har jeg hos nærværende Art savnet denne Ram, og de to Skulderpigge have ganske været skjulte under Huden, saa at de først ved Dissektion opdagedes.

**) Da jeg i min tidligere Diagnose har angivet Djene som stærkt fremstaaende, maa jeg her bekræfte, hvad jeg allerede da yttrede Formodning om, at dette Forhold ikke kan antages som væsentligt. Hos alle Fiske, som opholde sig paa meget dybt Vand, uddrives Djene ved en Luftudvidelse, naar de hurtigt fra Dybet bringes op til Overfladen; jo større Dybden, jo stærkere synes ogsaa Udvidelsen at være. Undertiden har jeg iagttaget det abnorme Forhold, at det ene Dje var drevet stærkt frem, det andet derimod i sin naturlige Tilstand. See Danmarks Fiske II, 229.

lidt større end Pandens Brede mellem Djnene, men meget mindre end Snudens Længde (o: Afstanden fra Underkjæbens Spidse til Djets forreste Rand), og staaer endnu langt mere tilbage for Afstanden fra Djets nederste Rand til Hovedets Underflade; i Afstanden fra Djets bageste Rand til Gjællelaagets bageste Rand indeholdes det paa det Nærmeste to Gange, i Hovedets Længde omtrent fire Gange og i Totallængden $12\frac{1}{2}$ indtil 13 Gange. Kroppens største Højde, som indeholdes $2\frac{1}{2}$ til tre Gange i Totallængden, falder omtrent mellem Gadborfinnens Spidse og Rygfinnens syvende eller ottende Straale. Rygfinnen har femten Pigstraaler og femten leddede Straaler. Brystfinnernes Længde indeholdes omtrent $4\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden; imellem deres Spids og Gadboretts forreste Rand er et ikke ubetydeligt Mellemrum; de bestaae af nitten Straaler. Bugfinnernes Længde indeholdes $5\frac{3}{4}$ til $6\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden. Gadborfinnens anden Pigstraale længer end tredie. Antallet af dens leddede Straaler otte, sjældnere ni.*) Halens Højde lidt foran Halefinnens Rod er større end Rygfinnens Afstand fra Halefinnens Rod. Ryghvirvlernes Antal 31.

Størrelse. Rødfisstens Størrelse overdrives vistnok stundom betydeligt. Man har fortalt mig om en Rødfisf saa stor, at dens Hale slæbde paa Jorden, medens to Mænd bare den mellem sig paa Skuldrene paa en Aare; om en Rødfisf af 48 Punds Vægt o. s. v. Rimeligere er Andres Beretning, at Rødfisken skal kunne naae henimod en Snees Punds Vægt, og

*) Exempler paa Straaletallet:

♀	Totallængde	20"	Rygf.	$\frac{1}{5}$	Brystf.	19	Bugf.	$\frac{1}{5}$	Gadborf.	$\frac{3}{8}$	Halef.	15.
♂	—	$19\frac{1}{2}$ "	—	$\frac{1}{5}$	—	19	—	$\frac{1}{5}$	—	$\frac{3}{8}$	—	15.
♀	—	$19\frac{1}{4}$ "	—	$\frac{1}{5}$	—	19	—	$\frac{1}{5}$	—	$\frac{3}{8}$	—	15.

en stor Rødfist være tilstrækkelig til et Maaltid for sex hung-
rige Fiskere. Den største Rødfist, jeg selv har seet, findes ud-
stoppet i det bergenske Museum; den har omtrent 31 Tommers
Længde og 10 Tommers Højde, og skal i frisk Tilstand have
vejet atten Pund. En Rødfist af tyve Tommers Længde kan
omtrent anslaaes at veje fire Pund. *)

Forekomsten. Rødfisken forekommer langs hele
Norges Vestkyst, og naaer idetmindste Nordkap. Maaſkee kan
man antage, at den findes hyppigst og bliver størst mod Nord.
Ud for Stavanger-Amt, hvor den isvrigt ingenlunde er sjælden,
synes saaledes Fiskerne ikke at kjende større Rødfist end paa
omtrent sex Pund, og $2\frac{1}{2}$ til tre Pund angives som den sædvanlige
Bægt. Efter Fabricius's Beskrivelse at dømme, maa det
være denne Art, som forekommer ved Grønland.

Levemaade. Den opholder sig paa meget betydelige
Dybder saavel i Fjorde, som især i det aabne Hav udenfor
Norges Vestkyst. I Selskab med Brosmer, Hælleflyndre
og andre Dybvands-Fiske stiger den op paa Fiskegrundene, og
fanges paa 120 til 100 eller 80 Favnes Dybde, idet den
begjærligt tager Krogen.

Forplantning. Ved at aabne en Han i Begyndelsen
af Juli, sandt jeg Mælkesækken af en rødbrun Farve; Gyd-
ningen sporedes at være begyndt, men ikke fuldendt; Anal-
papillen ragede stærkt frem. Derefter antog jeg, at Forplant-
ningen maa finde Sted sidst i Juni og i Begyndelsen af Juli.
Dette er imidlertid i fuldkommen Modsigelse med en Angivelse

*) Dog finder rigtignok i denne Henseende stor individuel Forskjællighed
Sted: en Rødfist af $19\frac{1}{2}$ Tommers Længde vejede saaledes $4\frac{3}{4}$ Pund,
en anden paa $19\frac{1}{2}$ Tommer derimod kun $3\frac{1}{2}$ Pund og en tredje
paa atten Tommer $2\frac{1}{2}$ Pund.

af Deinboll*), ifølge hvilken „den leger fra sidst i December til Slutningen af Februar.“ Da Deinboll har opholdt sig lang Tid i Egne, hvor Rødfisken hyppigt fanges, kan man ikke frakjende hans Udsagn Vægt i dette Punkt. Skulde Rødfisken muligt lege to Gange om Aaret?**)

Anvendelse. Rødfisken er en fortrinlig Fisk; maaskee efter Laxen den fortrinligste blandt de i det høje Norden jævnligt som Næringsmiddel anvendte Fiskearter. Den udmærker sig ved Fedme, Hvidhed, Fasthed og Belsmag.

Lysouger'en***) (Sebastes viviparus Kr.).

Et nyligt fanget Individ, en drægtig Hun, viste følgende Farver: Ryg og Sider orangerøde, de sidste med gult Skjær;

*) Om Behandlingen og Tilvirkningen af Saltvandsfisk (Kristiania 1839, 4.), Side 47.

**) Et andet Spørgsmaal er det, om denne Art ikke ligesaavel er levendesødende som den følgende (hvorved Navnet viviparus vilde blive mindre passende for denne sidste). Jeg kan vistnok ikke bestemt benægte det, men det forekommer mig just ikke rimeligt, efterdi Fiskerne ikke synes at vide noget derom, og man vel ikke er berettiget til at antage dem for uvidende om dette Punkt hos en saa hyppigt forekommende, saa højlig agtet og saa stor Fisk. Anderledes forholder det sig derimod med den følgende Art: den fanges mere enkeltviis og, saavidt mig bekjendt, kun tilfældigt ved Fiskeri efter andre Fiske; dens meget ringere Størrelse gjør, at den virkelige Beskaffenhed af Generationen ogsaa meget lettere kan blive overseet; og endelig pleje Fiskerne, saavel i Norge som andensteds, at rette deres Opmærksomhed paa Fiskene i Forhold til den Priis, hvori de staae som Næringsmiddel. For en, paa den norske Kyst bosat, Zoolog vilde vistnok Spørgsmaalets Løsning ikke være overdrevent vanskelig; for den Rejsende foreges Vanskeligheden derved, at Fiskerne gjerne udtage Indvoldene af Rødfisken paa Fiskebanken, eller dog inden de bringe den til Torvs. Men netop derfor synes man ogsaa berettiget til at antage, at de selv maa være underrettede om Forholdet.

***) Dette Navn tillægges de norske Fiskere ved Bergen den; ellers kaldes den ogsaa sydligere paa Kysten blot Duer, Duger og

Bugen hvid; en brun eller noget fortagtig Plæt paa Gjællelaagsstykket. Djets Pupille mørkeblaa, Hornhuden omkring denne mørkt broncefarvet, yderst i Kanten sølvfarvet. Hos et andet Individ (ligeledes en drægtig Hun, men videre fremrykket i Svangerskabet end foregaaende) vare Ryg og Sider lyst gulgrønne, hist og her sværtede med Sort; Hovedets Underflade og Bugfladen med dens Finner havde et rosenrødt Skjær; kun Halefinnen var orangefarvet; Plætten paa Gjællelaagsstykket skarpt begrændset, temmelig fort. Hos andre vise sig to mørke Plætter paa Gjællelaagsstykket (en mindre nedenfor den større); Læberne blive fortagtige; mørke Plætter, der tildeels nærme sig til at blive Baand, strække sig fra Ryggen nedester o. s. v. Atter hos andre Individier tiltager mere og mere det sorte Dvertræk, ja jeg har endog seet enkelte, næsten ganske brune, eller endog fortagtige*), selv med Mundhulen og Gjællehulen sortfarvede; et Forhold, som ingensinde vides at finde Sted hos Rødfisken. De urene og mørke Farver og Gjællelaagsstykkets fortagtige Plæt**) frembyde altsaa det første og mest iøjnefaldende Skjælnemærke mellem Rødfisken og Lysougeren.

Her, hvilke Navne dog og tildeels bruges om den foregaaende Art. Da de upaatvivleligt maa deriveres af Duge (Dje), er vel Skrivemaaden Duger rigtigst, hvorimod den af Hallager (Norst. Drds.) brugte, Dure, synes forkastelig.

*) Et ganske olivenbrunt Exemplar (en Han, fanget i Ungletiden) er opstillet i det kongl. naturhist. Museums systematiske Fiske-Samling. Om der finder noget Forhold Sted mellem Farve og Kjon eller Aarstid, besidder jeg ikke Erfaringer til at afgjøre.

**) Her maa imidlertid bemærkes, at naar Farven bliver meget mørk, bliver ogsaa, som Folge deraf, Plætten mere eller mindre utydelig.

Udmaalinger.

Totallængde: A $7\frac{5}{8}$ "; B $8\frac{1}{3}$ "; C $6\frac{3}{4}$ ".

Største Højde (mellem Bugfinnernes Rod og Ryggens tredie Pigstraale)

A 27"; B 32"; C 24".

Halens Højde lidt foran Halefynnens Rod: A $6\frac{3}{4}$ "; B $8\frac{1}{4}$ "; C 7".

Hovedets Højde over Midten af Djet: A 18"; B $19\frac{1}{2}$ "; C 17".

Største Tykkelse (over Gjællelaagsstykket): A 14"; B $15\frac{1}{3}$ "; C 13".

Halens Tykkelse foran Halefynnens Rod: A 2"; B 2"; C $1\frac{2}{3}$ ".

Hovedets Længde (fra Underkæbens Spidse, naar Munden er lukket):

A 30"; B $33\frac{1}{3}$ "; C 27".

Afstand fra Spidsen af Underkæben til Enden af Crista occipitalis: A

$23\frac{1}{2}$ "; B 25"; C 21".

Det opspilede Gabs Højde indvendigt: A 15"; B 16"; C $14\frac{1}{2}$ ".

Det opspilede Gabs Brede indvendigt: A 14"; B 15"; C 13".

Længden af Mellemkæbebenenes Apofyse: A $4\frac{3}{4}$ "; B 6"; C $4\frac{1}{2}$ ".

Længden af Overkæbebenet: A $11\frac{1}{3}$ "; B $12\frac{1}{3}$ "; C 11".

Overkæbebenets Brede i Enden: A $5\frac{1}{4}$ "; B $5\frac{1}{2}$ " C $4\frac{1}{2}$ ".

Underkæbens Længde til Ledforbindelsen: A $15\frac{1}{4}$ "; B 17"; C $14\frac{1}{3}$ ".

Afstand fra Underkæbens Spidse til forreste Næsebor: A $6\frac{1}{3}$ "; B $7\frac{2}{3}$ ";

C $6\frac{1}{4}$ ".

Største Gjennemsnit af forreste Næsebor: A $\frac{3}{4}$ "; B $\frac{1}{2}$ "; C $\frac{3}{4}$ ".

Afstand mellem forreste og bageste Næsebor: A $\frac{3}{4}$ "; B $\frac{3}{4}$ "; C $\frac{2}{3}$ ".

Bageste Næsebors største Gjennemsnit: A $1\frac{1}{2}$ "; B $1\frac{1}{3}$ "; C $1\frac{1}{3}$ ".

Indbyrdes Afstand mellem de bageste Næsebore: A 4"; B $4\frac{2}{3}$ "; C 4".

Afstand fra Underkæbens Spidse til Dje hulens forreste Rand: A $8\frac{1}{3}$ ";

B 10"; C $8\frac{1}{4}$ ".

Dje hulens Længdegjennemsnit: A $10\frac{1}{3}$ "; B 10" C $9\frac{1}{4}$ ".

Dje hulens Højdegjennemsnit: A $9\frac{2}{3}$ "; B 10"; C $8\frac{1}{2}$ ".

Pandens Brede mellem Djinene: A $5\frac{2}{3}$ "; B $6\frac{1}{3}$ "; C 6".

Afstand fra Dje hulens nederste Rand til Hovedets Underflade: A $9\frac{1}{3}$ ";

B 11"; C $8\frac{1}{2}$ ".

Afstand fra Dje hulens bageste Rand til den bageste Rand af Gjællelaagets

Hud: A 13; B $14\frac{2}{3}$ "; C $11\frac{1}{3}$ ".

Raffekristaernes Længde: A $4\frac{3}{4}$ "; B $5\frac{1}{2}$ "; C 5".

Mindeste Brede mellem Raffens Kamme: A $3\frac{3}{4}$ "; B $4\frac{1}{4}$ "; C $3\frac{2}{3}$ ".

Afstand fra Spidsen af Underkæben til Ryggfynnens Begyndelse: A 29";

B $31\frac{3}{4}$ "; C 27".

Rygfinnens Længdestrækning: A 46^{'''}; B 45^{'''}; C 38½^{'''}.

Rygfinnens største Højde: A 11; B 10½^{'''}; C 10¾^{'''}.

Rygfinnens Afstand fra Halefinnens Rod: A 7^{'''}; B 8^{'''}; C 6^{'''}.

Brystfinnernes Længde: A 22^{'''}; B 25½^{'''}; C 22¾^{'''}.

Brystfinnernes Brede ved Roden: A 7¾^{'''}; B 9^{'''}; C 7^{'''}.

Afstand fra Underkæbens Spidse til Bugfinnernes Rod: A 30^{'''}; B 34½^{'''}; C 28½^{'''}.

Bugfinnernes Længde: A 17^{'''}; B 19¾^{'''}; C 17^{'''}.

Afstand fra Underkæbens Spidse til Gadboret: A 50^{'''}; B 57½^{'''}; C 43^{'''}.

Afstand fra Gadborets bageste Rand til Gadborsfinnens Begyndelse: A 4^{'''}; B 3½^{'''}; C 5¾^{'''}.

Gadborsfinnens Længdestrækning: A 11^{'''}; B 13^{'''}; C 10½^{'''}.

Gadborsfinnens største Højde: A 11^{'''}; B 11^{'''}; C 10½^{'''}.

Gadborsfinnens Afstand fra Halefinnens Rod: A 12^{'''}; B 12^{'''}; C 10^{'''}.

Halefinnens største Længde (paa Siderne): A 16^{'''}; B 19^{'''}; C 14^{'''}.

Halefinnens mindste Længde (i Midten): A 13^{'''}; B 15¼^{'''}; C 11¾^{'''}.

Underkæbens Symfyse er kun af middelmaadig Størrelse. Hovedets Længde udgjør omtrent $\frac{1}{3}$ af Totallængden, og overgaaer den største Højde lidt. Djets Længdegjennemsnit er meget større end Pandens Brede mellem Djnene, ligesaa stort eller større end Snudens Længde, omtrent af lige Størrelse med Afstanden fra Djets nederste Rand til Hovedets Underflade, og udgjør i det Mindste $\frac{2}{3}$ af Afstanden fra Djets bageste Rand til Gjællelaagets bageste Rand, omtrent $\frac{1}{3}$ af Hovedets Længde og $\frac{1}{9}$ til $\frac{1}{10}$ af Totallængden. Kroppens største Højde, som falder mellem Bugfinnernes Rod og Rygfinnens anden eller tredie Pigstraale, indeholdes over tre Gange i Totallængden. Rygfinnen har femten Pigstraaler, men oftest kun tretten leddede. Brystfinnerne, hvis Længde omtrent udgjør $\frac{1}{4}$ af Totallængden, og som med deres Spidser naae forbi Gadborets bageste Rand *), have i Regelen kun

*) Undertiden kan dette Forhold forandres noget under Graviditeten, naar Bugen er stærkt udspilet af Kogmassen.

atten Straaler. Bugfinnernes Længde indeholdes fem til $5\frac{1}{2}$ Gange i Totallængden. De naae i Regelen med Spidsen til Gadborret; undertiden række de endog dettes bageste Rand. Gadborfinnerens anden Pigstraale omtrent lige lang med tredie; Antallet af dens leddede Straaler oftest syv.*) Halsens Højde lidt foran Halefinnerens Rod har omtrent lige Størrelse med Rygfinnerens Afstand fra Halefinnerens Rod. Ryghvirvlernes Antal er 30, eller maaskee undertiden endog kun 29. Iøvrigt har jeg ikke, hverken med Hensyn til Indvolde eller Beenrad, opdaget nogen Forstjæl mellem nærværende og foregaaende Art, som jeg kunde antage for ret væsentlig eller konstant.

Størrelse. Lysougeren naaer maaskee næppe ti Tommers Længde, og almindeligst træffer man den af otte til ni Tommers Størrelse.

Forekomsten. Det er mig ikke bekjendt, at den gaaer saa høit op mod Nord som Rødfisken; dog kan endnu Intet siges at være afgjort med Hensyn til dens Udbredelse.

Levemaade. Med Hensyn til Levemaade adskiller den sig deri fra Rødfisken, at den træffes inde i Fjorde, og opholder sig paa ringere Dybder (20 til 50 Favne).

*) Som Exempler paa Straaletallet hos denne Art maa følgende tjene:

♀	Totallængde	$9\frac{1}{4}$ "	Rygf.	$\frac{1}{1}\frac{5}{3}$	Brystf.	$\frac{1}{1}\frac{7}{8}$	Bugf.	$\frac{1}{5}$	Gadborf.	$\frac{3}{8}$	Halef.	15.
♀	—	$8\frac{1}{3}$ "	—	$\frac{1}{1}\frac{5}{3}$	—	18;	—	$\frac{1}{5}$	—	$\frac{3}{8}$	—	15.
♀	—	$8\frac{1}{2}$ "	—	$\frac{1}{1}\frac{5}{3}$	—	17;	—	$\frac{1}{5}$	—	$\frac{3}{7}$	—	15.
♀	—	$7\frac{5}{8}$ "	—	$\frac{1}{1}\frac{5}{4}$	—	18;	—	$\frac{1}{5}$	—	$\frac{3}{7}$	—	15.
♂	—	$6\frac{2}{3}$ "	—	$\frac{1}{1}\frac{5}{4}$	—	$\frac{1}{1}\frac{8}{7}$	—	$\frac{1}{5}$	—	$\frac{3}{7}$	—	15.
♂	—	$8\frac{3}{4}$ "	—	$\frac{1}{1}\frac{5}{3}$	—	18;	—	$\frac{1}{5}$	—	$\frac{3}{8}$	—	15.

Efter disse Tællinger synes man berettiget til at fastsætte som Regel, at Straaletallet i Ryg- og Gadborfinnerens leddede Deel og i Brystfinnerne hos nærværende Art er ringere end hos foregaaende.

Forplantning. Hvad der fortrinligt udmærker denne Art, er, at Ungerne udvikles i Moderens Bug. Til hvilken Tid Coitus foregaaer, er mig ubekjendt, men i Begyndelsen af Juli kunne Ungerne forlade Moderen. I et noget tidligere Stadium ere Rognsækkene lyst olivengrønne, de enkelte Egg citrongule, af Størrelse som Balmuefrøe. Naar Eggene omtrent have naaet Størrelse som et Sennepskorn, skjælnes man endog uden Lupe de to sorte Djenpunkter, og Ungerne ere nu modne til at gjennembryde Egghylsteret. Ved tilfældigt at trykke Bugen paa en Hun, saae jeg, som allerede ovenfor berørt, Ungerne i stort Antal vælde ud gennem Generationsaabningen. Hunner under otte Tommer ere allerede forplantningsdygtige. Hannen har bag Gadboret en temmelig stor, stump konisk Papille.

Anvendelse. Jeg har ikke bemærket, at man nogensteds paa den norske Kyst sætter sænderlig Priis paa denne Art som Næringsmiddel. Efter min egen Erfaring staaer den ogsaa i denne Henseende meget betydeligt tilbage for foregaaende Art.

Af det Ovenanførte fremgaaer det, at de to Sebastes-Arter, *S. norvegicus* og *S. viviparus*, staae hinanden overmaade nær; saa nær, at det endog har sine Vanskeligheder, tilfredsstillende at diagnosticere dem. Imidlertid er det aabenbart, at de bør adskilles idetmindste saalænge, indtil det bliver godtgjort, at ogsaa *S. norvegicus* er levendefødende. Den tredje nordiske Art er derimod saa paafaldende forskjællig fra de to andre, at man maa undre sig over, at den ikke tidligere er bleven bemærket, da den dog ikke skal være meget sjælden ved Norges Kyster.

Sebastes norvegicus Cuv.

Color aurantiacus, nullis maculis distinctus; etiam lingua et fauces aurantiacæ; membrana branchiostega intus colore matris perlarum. *Caput* tertiam ferme æquat longitudinis partem. Diameter *oculi* longitudinalis latitudinem frontis inter oculos parum superat dimidiamque a margine orbitæ posteriori ad marginem posteriorem operculi longitudinem, longitudine vero rostri (a margine oculi anteriori) multo est minor; quartam ferme æquat capitis partem, 12mam—13mam totius longitudinis. *Pinnæ* pectorales, quarta longitudinis parte breviores, anteriorem ani marginem apice haud attingunt; pinnæ ventrales sextam circiter æquant longitudinis partem. *Longitudo* sesquipedalis et ultra. Numerus radiorum

pinnæ dors. $\frac{1}{1}\frac{6}{5}$; pect 19; ventr. $\frac{1}{5}$; anal. $\frac{3}{8}$; caud. 15.
($\frac{3}{8}$ — $\frac{3}{9}$).

Sebastes viviparus Kr.

Color subaurantiacus, macula magna operculi nigricante (sæpe maculis corporis fuscis, interdum totus fuscus vel nigricans). *Caput* tertiam ferme æquat longitudinis partem, altitudinemque parum superat. Diameter *oculi* longitudinalis latitudinem frontis inter oculos multo superat, æquat vero rostri longitudinem, tertiam ferme longitudinis capitis partem, 9am—10amve totius longitudinis partem, et $\frac{2}{3}$ longitudinis a margine orbitæ posteriori ad marginem operculi posteriorem. *Pinnæ* pectorales quartam ferme complent longitudinis partem, et pone marginem ani posteriorem extenduntur; pinnæ ventrales quintam fere longitudinis partem æquant. *Longitudo* piscis novem pollices raro superat. Numerus radiorum

pinnæ dors. $\frac{1}{1}\frac{5}{3}$; pector. 18; ventr. $\frac{1}{5}$; anal. $\frac{3}{7}$; caud. 15.
($\frac{1}{13}$ — $\frac{1}{14}$) (17—18) ($\frac{3}{8}$ — $\frac{3}{8}$).

Sebastes imperialis Cuv. ?

Color ruber, vulgo fasciis transversis latis quinque *); fauces et

*) Det af mig undersøgte, temmelig maadeligt konserverede Individ viser ingen Spor til Iværbaand, og dette Punkt er tilføjet efter Cuvier,

membrana branchiostega intus atterrimæ. *Caput* tertiam fere æquat longitudinis partem, altitudinemqve multo superat. *Diameter oculi* longitudinalis latitudinem frontis inter oculos plus duplo superat, rostrique longitudinem non parum excedit, tertiam vero longitudinis capitis partem æquat. *Radii pinnarum pectoralium* octo inferiores simplices fere sunt liberi, vel ad basin modo cute conjuncti. Numerus radiorum

pinnæ dors. $\frac{1}{1}\frac{2}{3}$; pect. 20 ($\frac{1}{8}$); ventr. $\frac{1}{5}$; anal. $\frac{3}{5}$; caud. 13.

uden at jeg med Sikkerhed veed, om det ogsaa i Almindelighed passer paa de norske Individider. Men forresten er Diagnosen udfastet efter det foreliggende Exemplar.

(Fortsættes).